
Verzendwijze: Elektronisch

N.B.1. Bijlagen worden i.v.m. invoering elektronische bekendmaking niet meer ter inzage gelegd maar als apart bestand naar Sdu gezonden en gelijk met de regeling bekendgemaakt.

N.B.2. Behoort bij de regeling een bijlage, dan worden daarop de regeling en artikelnummer(s) vermeld.

Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken van nr. WJZ/16096635, houdende wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet in verband met de invoering van een systeem voor onafhankelijke bemonstering van dikke fractie alsmede enkele andere aanpassingen

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

Gelet op de artikelen 36, vierde lid, 39, eerste en tweede lid, van de Meststoffenwet en de artikelen 21, eerste en tweede lid, 36, 41, 52, eerste lid, 70, vierde lid, 73, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet;

Besluit:

Artikel I

De Uitvoeringsregeling Meststoffenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1, eerste lid, komt de definitie van Raad, te luiden:

Raad: Raad voor Accreditatie te Utrecht, dan wel een andere nationale accreditatie-instantie, bedoeld in artikel 4 van Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93 (PbEU 2008, L 218);

B [aanpassing agr-artikel aan partijbemonstering]

Artikel 56 komt te luiden:

Artikel 56

Artikel 55 is van overeenkomstige toepassing op het vervoer van vaste mest, met dien verstande dat:

a. de gegevens, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, van dat artikel, niet automatisch door de AGR-apparatuur, maar door de vervoerder in de gegevensdrager van de AGR-apparatuur worden vastgelegd door deze gegevens elektronisch vanaf de monsterverpakking in te lezen;

- b. het gegeven, bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, van dat artikel, niet behoeven te worden vastgelegd; en
- c. ingeval van bemonstering van een partij, bedoeld in artikel 78b, het unieke monsternummer, bedoeld in artikel 78s, door de vervoerder in de gegevensdrager van de AGR-apparatuur wordt vastgelegd door dit nummer elektronisch in te lezen.

C [schrappen uitzondering export bewerkte vaste mest – AGR-verplichting]

Artikel 59, onderdeel f, vervalt.

D

Na het opschrift van paragraaf 2 van hoofdstuk 9 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 75f [definities]

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt verstaan onder:

- a. bedrijfslocatie: de locaties, bedoeld in artikel 31, tweede lid, onderdeel a, van het besluit, en artikel 38, tweede lid, onderdeel a, van het besluit;
- b. dikke fractie: vaste mest, bestaande uit koek na mestscheiding met mestcode 13 of 43, genoemd in bijlage I, of een mengsel van vaste mest waarin koek na mestscheiding met mestcode 13 of 43 is opgenomen;
- c. erkend laboratorium: laboratorium dat beschikt over een accreditatie van de Raad voor de uitvoering en kwaliteitsborging van analyses van stikstof en fosfaat in dierlijke mest op grond van het accreditatieprogramma AP05, dat is opgenomen in bijlage H, en is erkend als bedoeld in artikel 80a;
- d. monsternemende organisatie: organisatie die beschikt over een accreditatie van de Raad voor de bemonstering van dierlijke mest overeenkomstig het accreditatieprogramma dierlijke mest AP06, dat is opgenomen in bijlage Ea, en is erkend als bedoeld in artikel 78c;
- e. partij: een afgebakende hoeveelheid vaste mest van maximaal 500 m³;
- f. opslagplaats: de plaats waar een partij wordt opgeslagen.

E

Artikel 78 wordt vervangen door:

Artikel 78 bemonstering drijfmest [oud 78 eerste lid]

De bemonstering van een vracht drijfmest vindt plaats onder de verantwoordelijkheid van de vervoerder en geschiedt automatisch tijdens het laden van het transportmiddel met behulp van bemonsteringsapparatuur die voldoet aan de prestatiekenmerken die zijn vermeld in bijlage E, onderdeel A, en behoort tot een type waarvan bij keuring door Livestock Research, onderdeel van Wageningen UR, te Wageningen of een vergelijkbare instelling, is vastgesteld dat het voldoet aan die prestatiekenmerken.

F

Na artikel 78 (nieuw) worden eenentwintig artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 78a [bemonstering vaste mest]

1. De bemonstering van een vracht vaste mest geschiedt door de vervoerder.
2. In afwijking van het eerste lid, geschiedt de bemonstering van een vracht vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door een monsternemende organisatie.

3. Indien de vaste mest, bedoeld in het eerste of tweede lid, bestemd is om buiten Nederland te worden gebracht, geschiedt de bemonstering van de vracht vaste mest tijdens het laden van het transportmiddel.

4. Indien de vracht vaste mest, bedoeld in het eerste of tweede lid, binnen Nederland is gebracht, geschiedt de bemonstering tijdens het lossen van het transportmiddel.

Artikel 78b [partijbemonstering vaste mest dikke fractie OMN]

1. In afwijking van artikel 78a, tweede lid, kan de bemonstering van vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door een monsternemende organisatie niet per vracht maar per partij geschieden, indien:

- a. er sprake is van niet meer dan één partij op de bedrijfslocatie,
- b. de afvoer van de gehele partij plaatsvindt binnen één dag en
- c. de partij niet wijzigt van samenstelling of geheel of gedeeltelijk wordt verplaatst op de bedrijfslocatie tussen het moment van bemonstering en het moment van afvoer.

2. Indien de vaste mest, bedoeld in het eerste lid, geheel of gedeeltelijk bestemd is om buiten Nederland te worden gebracht, geschiedt de bemonstering voorafgaand aan het laden.

Artikel 78c [erkenning monsternemende organisatie]

1. De minister verleent op aanvraag een erkenning aan een organisatie, indien deze beschikt over:

- a. een accreditatie van de Raad op grond van het accreditatieprogramma AP06, dat is opgenomen in bijlage Ea, en
  - b. een gedragscode, waaraan de organisatie zich committeert.
2. Een erkenning wordt verleend voor onbepaalde tijd.
3. De beschikking waarmee de erkenning wordt verleend vermeldt ten minste de naam van de instelling en de vestigingsplaats van de organisatie.
4. Een erkenning is niet overdraagbaar.

Artikel 78d [eisen erkende onafhankelijke monsternemende organisatie]

Een monsternemende organisatie:

- a. neemt op actieve wijze deel aan het harmonisatieoverleg, bedoeld in paragraaf 8.2 van AP06, opgenomen in bijlage Ea, en geeft gevolg aan de uitkomsten van het harmonisatieoverleg;
- b. registreert gegevens, afwijkingen en bijzonderheden, bedoeld in paragraaf 7 van AP06, opgenomen in bijlage Ea;
- c. meldt bijzonderheden die kunnen duiden op frauduleus handelen aan de minister door middel van een daartoe door de minister beschikbaar gesteld middel;
- d. zorgt voor een organisatie van de bemonstering op een wijze die onafhankelijkheid van degene die het monster neemt garandeert overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 9 van AP, opgenomen in bijlage Ea; en
- e. draagt zorg voor bemonstering overeenkomstig het bepaalde in de paragrafen 4 tot en met 6 van AP06, opgenomen in bijlage Ea.

Artikel 78e [aanvraag erkenning]

1. Voor de aanvraag van de erkenning wordt gebruik gemaakt van het door de minister daartoe ter beschikking gestelde middel.

2. Bij de aanvraag worden ten minste de volgende gegevens verstrekt:

- a. de naam, adres en de vestigingsplaats van de aanvragende organisatie; en
- b. bewijs dat aan de eisen, bedoeld in artikel 78c, eerste lid, wordt voldaan.

Artikel 78f [schorsing en intrekking erkenning]

1. De minister kan een erkenning intrekken:

- a. op verzoek van de erkende monsternemende organisatie;
- b. indien bij de aanvraag onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en kennis van de juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid;

- c. indien de accreditatie, bedoeld in artikel 78c, eerste lid, onderdeel a, is ingetrokken of niet meer geldig is;
  - d. indien de gedragscode, bedoeld in artikel 78c, eerste lid, onderdeel b, wordt geschonden;
  - e. indien de verplichtingen, bedoeld in artikel 78d, niet worden nageleefd;
  - f. indien wijzigingen, bedoeld in artikel 78g, niet of niet tijdig worden gemeld;
  - g. indien de melding, bedoeld in artikel 78l, niet, niet tijdig of onjuist geschiedt;
  - h. indien de verplichtingen, bedoeld in artikel 78m, 78q en 78r, niet worden nageleefd.
2. De minister kan een erkenning schorsen indien:
- a. de accreditatie, bedoeld in artikel 78c, eerste lid, onderdeel a, geheel of gedeeltelijk is geschorst;
  - b. sprake is van een van de gronden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en d tot en met h.

Artikel 78g [wijzigingen doorgeven]

- 1. Een monsternemende organisatie meldt wijzigingen in de gegevens, bedoeld in artikel 78e, binnen 30 dagen aan de minister.
- 2. Bij de melding, bedoeld in het eerste lid, wordt gebruikt gemaakt van een door de minister beschikbaar gesteld middel.

Artikel 78h [bemonstering bij vrachtbemonstering vervoerder]

De vervoerder, bedoeld in artikel 78a, eerste lid, stelt een representatief monster samen met een gewicht van minimaal 500 gram en maximaal 800 gram, bestaande uit deelmonsters die evenredig verspreid worden genomen uit de betrokken vracht meststoffen.

Artikel 78i [bemonstering bij vrachtbemonstering dikke fractie]

- 1. De bemonstering van een vracht vaste mest, bestaande uit dikke fractie, vindt plaats overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 6 van AP06, opgenomen in bijlage Ea.
- 2. De monsternemende organisatie, bedoeld in artikel 78a, tweede lid, stelt een representatief monster samen met een gewicht van minimaal 500 gram en maximaal 800 gram, bestaande uit deelmonsters die evenredig verspreid worden genomen uit de betrokken vracht mest, bestaande uit dikke fractie.

Artikel 78j [Wijze van bemonstering: partij]

- 1. De bemonstering van een partij vaste mest, bestaande uit dikke fractie, vindt plaats overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 5 van AP06, opgenomen in bijlage Ea.
- 2. De monsternemende organisatie, bedoeld in artikel 78b, eerste lid, stelt een representatief monster samen met een gewicht van minimaal 500 gram en maximaal 800 gram, bestaande uit deelmonsters die evenredig verspreid worden genomen uit de betrokken partij mest, bestaande uit dikke fractie.

Artikel 78k [Verplichtingen voor leverancier van meststoffen: partijbemonstering]

- 1. De leverancier van meststoffen meldt aan de minister het voornemen om een partij af te voeren.
- 2. De melding bevat de volgende gegevens:
  - a. geplande datum van afvoer van de partij;
  - b. de bedrijfslocatie waarvan de afvoer van de partij plaatsvindt;
  - c. de mestcode; en
  - d. het geschatte volume van de partij.

Artikel 78l [Verplichtingen voor monsternemende organisatie]

1. De monsternemende organisatie meldt de planning van de bedrijfsbezoeken ten behoeve van de bemonstering dagelijks uiterlijk om 13:00 uur op de werkdag voorafgaand aan het bedrijfsbezoek aan de minister.
2. De melding bevat de volgende gegevens:
  - a. de datum en het tijdvak van geplande bemonstering;
  - b. het nummer van de melding, bedoeld in artikel 78k; en
  - c. de bedrijfslocatie waarvandaan de afvoer van de partij plaatsvindt.
3. Voor de melding, bedoeld in het eerste lid, wordt gebruikt gemaakt van een door de minister beschikbaar gesteld middel.

Artikel 78m [check ter plaatse]

1. De monsternemende organisatie verzekert zich ter plaatse voorafgaand aan de bemonstering ervan dat de te bemonsteren partij vaste mest, bestaande uit dikke fractie, van dezelfde mestsoort is als waarvoor de melding, bedoeld in artikel 78k, is geschied.
2. Indien de mestsoort waarvoor de melding is geschied, niet overeenkomt met de ter plaatse aangetroffen mestsoort, voert de monsternemende organisatie de bemonstering niet uit en meldt dit aan de minister.
3. Indien bemonstering niet heeft plaatsgevonden, is ten behoeve van afvoer een nieuwe melding vereist, bedoeld in artikel 78k.
4. Voor de melding, bedoeld in het tweede lid, wordt gebruik gemaakt van een door de minister beschikbaar gesteld middel.

Artikel 78n [geldigheid monster/uiteerste datum van afvoer]

1. Tussen het moment van bemonstering en de het moment van afvoer liggen maximaal 2 werkdagen.
2. Een wijziging in de dag van afvoer is mogelijk tot uiterlijk 12:00 uur op de werkdag voorafgaand aan de gemelde datum van afvoer van de mest. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.
3. De leverancier van meststoffen meldt een wijziging, bedoeld in het tweede lid, aan de minister.
4. Bij de melding, bedoeld in het derde lid, wordt gebruikt gemaakt van een door de minister beschikbaar gesteld middel.

Artikel 78o [afvoer niet op 1 dag]

Indien de partij niet binnen één dag wordt afgevoerd, wordt het resterende deel van de partij beschouwd als een nieuwe partij waarvoor ten behoeve van afvoer een nieuwe melding is vereist, bedoeld in artikel 78k, en waarvoor opnieuw bemonstering is vereist.

Artikel 78p [verandering samenstelling of verplaatsing partij]

Indien de partij tijdens of na het moment van bemonstering van samenstelling is veranderd, dan wel geheel of gedeeltelijk wordt verplaatst op de bedrijfslocatie voordat het daadwerkelijke moment van afvoer plaatsvindt, wordt deze partij beschouwd als een nieuwe partij waarvoor ten behoeve van afvoer een nieuwe melding nodig is, bedoeld in artikel 78k en waarvoor opnieuw bemonstering is vereist.

Artikel 78q [laboratoriummonster]

1. De monsternemende organisatie voorziet ieder laboratoriummonster van de gegevens, bedoeld in paragrafen 7.1 en 7.2 van AP06, opgenomen in bijlage Ea.
2. De monsternemende organisatie draagt per partij zorg voor een uniek monsternummer, bedoeld in paragraaf 7.1 van AP06, opgenomen in bijlage Ea.

Artikel 78r [uniek monsternummer partijbemonstering]

1. De monsternemende organisatie stelt het unieke monsternummer beschikbaar aan de leverancier van meststoffen in de vorm van twee barcodes.
2. De combinatie van de nummers uit de twee barcodes is uniek.
3. De barcodes zijn zodanig ingericht dat deze bruikbaar zijn voor de AGR-apparatuur.
4. Ten behoeve van het vervoer stelt de leverancier het unieke monsternummer beschikbaar aan de vervoerder.

Artikel 78s [bewijs van bemonstering]

De monsternemende organisatie verstrekt na bemonstering van een partij een bewijs van bemonstering aan de leverancier van meststoffen, dat de volgende gegevens bevat:

- a. het nummer van de melding, bedoeld in artikel 78k;
- b. de naam of het identificatienummer van de persoon die de bemonstering heeft uitgevoerd;
- c. de datum en het tijdvak van de bemonstering;
- d. het kenmerk van de opslagplaats van de partij;
- e. het geschatte volume van de bemonsterde partij, en
- f. een beschrijving van eventuele afwijkingen van de werkwijze voor bemonstering, van de strategie en bijzonderheden, bedoeld in paragraaf 7 van AP06, opgenomen in bijlage Ea.

Artikel 78t [administratie per partij]

De leverancier van meststoffen draagt voor elke partij dikke fractie zorg voor een inzichtelijke administratie, bestaande uit de volgende gegevens:

- a. het kenmerk van de opslagplaats van de partij;
- b. het nummer van de melding, bedoeld in artikel 78k;
- c. het bewijs van bemonstering.

Artikel 78u [administratie erkende monsternemende organisatie]

1. Ingeval van bemonstering per vracht, bedoeld in artikel 78a, tweede lid, zorgt de monsternemende organisatie voor een inzichtelijke administratie die per vracht in ieder geval het volgende bevat:

- a. datum en tijdvak van de bemonstering;
- b. het door de minister ter identificatie verstrekte relatienummer van de leverancier van de meststoffen;
- c. naam of identificatienummer van de persoon die de bemonstering heeft uitgevoerd;
- d. beschrijving van eventuele afwijkingen van de werkwijze voor bemonstering, van de strategie en bijzonderheden die kunnen duiden op frauduleus handelen, bedoeld in paragraaf 7 van AP06, opgenomen in bijlage Ea;
- e. het geschatte volume van de vracht; en
- f. de mestcode.

2. Ingeval van bemonstering per partij, bedoeld, in artikel 78b, zorgt de monsternemende organisatie voor een inzichtelijke administratie die per partij, naast de gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, b, c en d, tevens het nummer bevat van de melding, bedoeld in artikel 78k, en het unieke monsternummer, bedoeld in artikel 78r.

G

Aan artikel 79 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. In afwijking van het tweede lid, wordt een uit een vracht of partij vaste mest, bestaande uit dikke fractie, genomen monster door de monsternemende organisatie verpakt in een monsterverpakking die voldoet aan bijlage E, onderdeel B.

H

Artikel 80 komt te luiden:

Artikel 80

1. Ingeval van bemonstering, bedoeld in artikel 78a, eerste lid, stuurt de vervoerder het uit een vracht dierlijke meststoffen genomen monster, onder vermelding van de betrokken leverancier van meststoffen, alsmede van het nummer van het op deze vracht betrekking hebbende vervoersbewijs dierlijke meststoffen, uiterlijk tien werkdagen na bemonstering toe aan een door de minister erkend laboratorium.
2. De vervoerder, bedoeld in het eerste lid, bewaart de monsters totdat zij aan het erkend laboratorium worden toegestuurd zodanig dat zij in goede staat blijven verkeren.
3. Ingeval van bemonstering, bedoeld in artikel 78a, tweede lid, stuurt de monsternemende organisatie het uit een vracht dierlijke meststoffen genomen monster, onder vermelding van de betrokken leverancier van meststoffen, alsmede van het nummer van het op deze vracht betrekking hebbende vervoersbewijs dierlijke meststoffen, uiterlijk tien werkdagen na bemonstering toe aan een erkend laboratorium.
4. Ingeval van bemonstering, bedoeld in artikel 78b, stuurt de monsternemende organisatie het uit een partij dikke fractie genomen monster, onder vermelding van de betrokken leverancier van meststoffen, het nummer van de melding, bedoeld in artikel 78l, en het unieke monsternummer, bedoeld in artikel 78s, uiterlijk tien werkdagen na bemonstering toe aan een door de minister erkend laboratorium, bedoeld in artikel 80a.

I [erkenning labs]

Na artikel 80 worden vijf artikelen ingevoegd, luidende

Artikel 80a

1. De minister verleent op aanvraag een erkenning aan een laboratorium, indien deze beschikt over een accreditatie van de Raad op grond van het accreditatieprogramma AP05, dat is opgenomen in bijlage H.
2. Een erkenning wordt verleend voor onbepaalde tijd.
3. De beschikking waarmee de erkenning wordt verleend vermeldt ten minste de naam van de instelling en de vestigingsplaats van het laboratorium.
4. Een erkenning is niet overdraagbaar.

Artikel 80b [eisen erkende onafhankelijke monsternemende organisatie]

Een erkend laboratorium:

- a. registreert gegevens, bedoeld in paragraaf 7.4 van AP05, opgenomen in bijlage H;
- b. meldt bijzonderheden die kunnen duiden op frauduleus handelen aan de minister door middel van een daartoe door de minister beschikbaar gesteld middel.

Artikel 80c [aanvraag erkenning]

1. Voor de aanvraag van de erkenning wordt gebruik gemaakt van het door de minister daartoe ter beschikking gestelde middel.
2. Bij de aanvraag worden ten minste de volgende gegevens verstrekt:
  - a. de naam, adres en de vestigingsplaats van het aanvragende laboratorium; en
  - b. bewijs dat aan de eis, bedoeld in artikel 80a, eerste lid, wordt voldaan.

Artikel 80d[schorsing en intrekking erkenning]

1. De minister kan een erkenning intrekken:
  - a. op verzoek van het erkende laboratorium;
  - b. indien bij de aanvraag onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en kennis van de juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid;
  - c. indien de accreditatie, bedoeld in artikel 80a, eerste lid, is ingetrokken door de Raad of niet meer geldig is;
  - d. indien de verplichtingen, bedoeld in artikel 80b, niet worden nageleefd;
  - e. indien wijzigingen, bedoeld in artikel 80e, niet of niet tijdig worden gemeld;
2. De minister kan een erkenning schorsen, indien:
  - a. de accreditatie, bedoeld in artikel 80a, eerste lid, is geschorst door de Raad;
  - b. de verplichting, bedoeld in artikel 81, eerste lid, niet wordt nageleefd;
  - c. sprake is van een van de gronden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b, d en e.

Artikel 80e [wijzigingen doorgeven]

1. Het erkende laboratorium meldt wijzigingen in de gegevens, bedoeld in artikelen 80a en 80b, binnen 30 dagen aan de minister.
2. Voor de melding, bedoeld in het eerste lid, wordt gebruikt gemaakt van een door de minister beschikbaar gesteld middel.

J

Artikel 81 komt te luiden:

Artikel 81

1. Een erkend laboratorium analyseert de monsters uiterlijk vijf werkdagen na ontvangst en zendt de analyseresultaten uiterlijk vijf werkdagen na analyse aan de vervoerder, de leverancier van meststoffen, de afnemer en elektronisch aan de minister. Ingeval van bemonstering, bedoeld in artikel 78a, tweede lid, zendt het laboratorium de analyseresultaten aan de leverancier en de afnemer, voor zover deze tijdig bekend is. Indien de afnemer niet tijdig bekend is, zendt de leverancier de analyseresultaten aan de afnemer.
2. Indien bij ontvangst van een toegezonden monster wordt geconstateerd dat de monsterverpakking is beschadigd, rapporteert een erkend laboratorium aan de meldkamer van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit de gegevens ter identificatie van de monsterverpakking en het nummer van het op de desbetreffende vracht betrekking hebbende vervoersbewijs dierlijke meststoffen. Een erkend laboratorium volgt de door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit ter zake verstrekte aanwijzingen op.
3. Een erkend laboratorium voldoet aan de eisen van het accreditatieprogramma AP05, dat is opgenomen in bijlage H.
4. Uiterlijk tien werkdagen na verzending van de analyseresultaten door een erkend laboratorium, kan door de betrokkenen heranalyse worden aangevraagd. Er vindt ten hoogste éénmaal een heranalyse plaats die wordt uitgevoerd door het erkende laboratorium dat de analyse heeft uitgevoerd.
5. Indien een erkend laboratorium het fosfaatgehalte of stikstofgehalte van een monster niet kan vaststellen, omdat het monster na ontvangst door het laboratorium in het ongereede is geraakt, wordt de desbetreffende hoeveelheid dierlijke meststoffen, in zoverre in afwijking van artikel 68, eerste en vijfde lid, van het besluit bepaald op basis van de in bijlage I voor de desbetreffende mestsoort vermelde forfaitaire stikstofgehalten, onderscheidenlijk fosfaatgehalten.
6. Indien een erkend laboratorium bij ontvangst van een toegezonden monster constateert dat het monster niet voldoet aan de eisen van Hoofdstuk 4, paragraaf 4.2 van het Accreditatieprogramma dierlijke mest (AP05), dat is opgenomen in bijlage H, wordt de desbetreffende hoeveelheid dierlijke meststoffen, in zoverre in afwijking van artikel 68, eerste en vijfde lid, van het besluit bepaald op basis van

de in bijlage I voor de desbetreffende mestsoort vermelde forfaitaire stikstofgehalten, onderscheidenlijk fosfaatgehalten.

K

Na artikel 124 wordt een artikel ingevoegd, luidende

Artikel 124a

Voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag, bedoeld in de artikelen 78e en 80c, voldoet de aanvrager een bedrag van € 1.312,-.

L

Bijlage Ac wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel VI wordt onder Polychloorbifenylen (PCB) en organochloor bestrijdingsmiddelen (OCB) "NEN 6980 : 2006" vervangen door: NEN 6980 : 2008.
2. In onderdeel VI wordt onder Minerale olie "NEN 6970 : 2006" vervangen door "NEN 6970 : 2016" en wordt NEN-6978 : 2006 vervangen door: NEN 6978 : 2016.

M

Na bijlage E wordt de bij deze regeling opgenomen bijlage ingevoegd.

N

In Bijlage F, onderdeel B, wordt aan het onderdeel Bemonstering een regel toegevoegd, luidende:

- Partijbemonstering 58

O [wijzigingen AP05]

Bijlage H wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:
Bijlage H, behorende bij artikel 80b.
2. In paragraaf 7.2 wordt de opsomming na de zinsnede "Het analyserapport dient minimaal de volgende gegevens te bevatten;" vervangen door:

A. Bemonstering per vracht

- Ontvangstdatum van het monster
- Laboratoriumnummer
- Nummer(s) en datum(data) van de vervoersbewijzen
- Nettogewicht van de vracht
- Nettogewicht van het monster
- Laboratoriumresultaat fosfaat
- Laboratoriumresultaat stikstof
- Vermelding van het niet voldoen aan de herhaalbaarheidseis
- Berekende hoeveelheid fosfaat van de vracht
- Berekende hoeveelheid stikstof van de vracht

B. Bemonstering per partij

- Ontvangstdatum van het monster
- Laboratoriumnummer
- Nummer van de melding bij de minister, bedoeld in artikel 78k, van de regeling

- Uniek monsternummer als bedoeld in artikel 78r van de regeling
- Geschat volume van de partij
- Nettogewicht van het monster
- Laboratoriumresultaat fosfaat
- Laboratoriumresultaat stikstof
- Vermelding van het niet voldoen aan de herhaalbaarheidseis
- Relatienummer van de leverancier van meststoffen

3. De tekst van paragraaf 7.4 Rapportage aan de minister wordt vervangen door:

Periodiek moet het laboratorium in ieder geval de volgende gegevens aan de minister rapporteren:

A. Bemonstering per vracht

- Nummer vervoersbewijs
- Gewicht van het monster
- Analyseresultaten
- Heranalyse ja/nee
- Nummer(s) gehele monsterverpakking
- Mestcode
- Analysedatum
- Onderzoeksnummer

B. Bemonstering per partij

- Datum van bemonsteren
- Analyseresultaten
- Heranalyse ja/nee
- Nummer(s) gehele monsterverpakking
- Mestcode
- Analysedatum
- Onderzoeksnummer

P

Bijlage M wordt als volgt gewijzigd:

1. In de tabel onder 'Hoeveelheidsbepaling':

a. worden in de rij inzake artikel 35 t/m 37 van de Meststoffenwet en artikel 66 t/m 70 van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet vanaf artikel 78 lid 1 tot en met artikel 79, lid 2 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, de derde, vierde, vijfde en zesde kolom vervangen door:

Art. 78	Niet of niet op juiste wijze bemonsteren van een vracht drijfmest tijdens het laden van het transportmiddel door de vervoerder	M505	€ 300
Art. 78a, lid 1 en art. 78h	Niet of niet op juiste wijze bemonsteren van een vracht vaste mest door de vervoerder	M507	€ 300
Art. 78a, lid 2, art. 78b, lid 1, art. 78i en art. 78l	Niet of niet op de juiste wijze laten bemonsteren van een vracht of partij vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door de monsternemende organisatie	M580	€ 300
Art. 78a, lid 3	Niet bemonsteren tijdens het laden van een vracht vaste mest door de vervoerder, indien deze vracht buiten Nederland wordt gebracht	M508	€ 300
Art. 78a, lid 4	Niet bemonsteren tijdens het lossen van een vracht vaste mest door de vervoerder, indien deze	M509	€ 300

	vracht binnen Nederland wordt gebracht		
Art. 78a, lid 3	Niet laten bemonsteren tijdens het laden van een vracht vaste mest door de monsternemende organisatie, indien deze vracht buiten Nederland wordt gebracht	M581	€ 300
Art. 78a, lid 4	Niet laten bemonsteren tijdens het lossen van een vracht vaste mest door de monsternemende organisatie, indien deze vracht binnen Nederland wordt gebracht	M582	€ 300
Art. 78n, lid 1	Niet tijdig afvoeren van partij mest nadat bemonstering heeft plaatsgevonden	M583	€ 300
Art. 78k, lid 1	Niet doen van een melding door de leverancier van meststoffen van voornemen tot afvoer van partij vaste mest	M586	€ 300
Art. 78k, lid 2	Niet volledig of naar waarheid door de leverancier van meststoffen verstrekken van gegevens inzake de melding van voornemen tot afvoer van partij vaste mest	M587	€ 300
Art. 78n, lid 2	Niet of niet tijdig melden van een wijziging in de dag van afvoer door de leverancier van meststoffen	M588	€ 300
Art. 78t	Niet bijhouden van een inzichtelijke administratie per partij vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door de leverancier van meststoffen	M124	€ 300
Art. 78t	Niet volledig bijhouden van een inzichtelijke administratie per partij vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door de leverancier van meststoffen	M125	€ 200
Art. 78t	Niet naar waarheid bijhouden van een inzichtelijke administratie per partij vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door de leverancier van meststoffen	M126	€ 300
Art. 78u, lid 1	Niet bijhouden van een inzichtelijke administratie per vracht vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door de monsternemende organisatie	M589	€ 300
Art. 78u, lid 1	Niet volledig bijhouden van een inzichtelijke administratie per vracht vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door de monsternemende organisatie	M590	€ 200
Art. 78u, lid 1	Niet naar waarheid bijhouden van een inzichtelijke administratie per vracht vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door de monsternemende organisatie	M591	€ 300
Art. 78u, lid 2	Niet bijhouden van een inzichtelijke administratie per partij vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door de monsternemende organisatie	M592	€ 300
Art. 78u, lid 2	Niet volledig bijhouden van een inzichtelijke administratie per partij vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door de monsternemende organisatie	M593	€ 200
Art. 78u, lid 2	Niet naar waarheid bijhouden van een inzichtelijke administratie per partij vaste mest, bestaande uit dikke fractie, door de monsternemende organisatie	M594	€ 300
Art. 79, lid 2, art. 79, lid 3	Niet of niet op de juiste wijze verpakken van een monster vaste mest in een voorgeschreven monsterverpakking	M511	€ 300

b. wordt in de omschrijving van de regelovertreding voor art.80 lid 1, art. 81 lid 3, 124 lid, art 125, feitcodes M512, M513, M514, M515 "een geaccrediteerd of

gelijkwaardig laboratorium” telkens vervangen door: een erkend of gelijkwaardig laboratorium.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van XX XX 2017, met uitzondering van artikel I, onderdeel C en onderdeel L, dat met ingang van 1 januari 2017 in werking treedt.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

Bijlage, behorende bij artikel I, onderdeel M

Bijlage Ea, behorende bij de artikelen 78d, 78i, 78j, 78q, 78s en 78u, van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet

Accreditatieprogramma bemonstering vaste dierlijke meststoffen; AP06

1. Inleiding

Overheid en bedrijfsleven willen de naleving rond de bemonstering van vaste mest versterken en de fraudemogelijkheden verkleinen. Een representatief genomen monster geeft informatie over de samenstelling van de vracht of de partij vaste mest. De objectiviteit van de monsterneming wordt verbeterd door het monster te laten nemen onder de verantwoordelijkheid van een onafhankelijke en deskundige organisatie. Dit wordt geborgd doordat alleen organisaties die door de minister zijn erkend deze activiteiten mogen verrichten.

Voor het aantonen dat de organisaties onafhankelijk en deskundig zijn wordt gebruik gemaakt van accreditatie. Accreditatie gaat uit van vertrouwen en is gebaseerd op internationale en Europees geharmoniseerde normen, met indien van toepassing aanvullende eisen. Gezien de behoefte de kwaliteit en de vergelijkbaarheid (herhaalbaarheid) van de monsterneming van vaste dierlijke mest op langere termijn te waarborgen, zijn in dit accreditatieprogramma normen opgenomen.

Met dit uitgangspunt beschrijft dit accreditatieprogramma:

- De algemene accreditatie-eisen en de toelatingsprocedure;
- De wijze van bemonsteren;
- Controle en registratie door de bemonsterende organisatie;
- Beschrijving van het beheerssysteem waarmee de kwaliteit van de geaccrediteerde organisatie geborgd is, waaronder periodieke beoordelingen door de Raad voor Accreditatie (hierna: RvA);
- Controle en toezicht vanuit de overheid.

Dit accreditatieprogramma wordt aangeduid als AP06. AP06 dient de kwaliteit en de vergelijkbaarheid (herhaalbaarheid) van de monsterneming van vaste dierlijke mest op langere termijn te waarborgen.

Definities:

1. Greep: een hoeveelheid materiaal die bij de monsternaming in één handeling uit de partij is genomen (bijvoorbeeld één schep, boorsteek, handgreep), en met andere grepen wordt samengevoegd tot een monster vaste mest;
2. Mestdeeltje: Vaste of aan elkaar geklonterde delen in de mest die door de bemonsteringsinstrumenten niet (kunnen) worden doorsneden;
3. Bemonsteringspunt: plaats in de partij waar een greep genomen wordt;
4. Monster vaste mest: de hoeveelheid materiaal die ontstaat doordat meerdere grepen worden samengevoegd en gemengd. De identiteit van de oorspronkelijke grepen gaat door die menging verloren;
5. Laboratoriummonster: een monster dat gereed is voor laboratoriumtest. Het laboratoriummonster is het finale monster vanuit het standpunt van de monsternaming maar is het initiële monster vanuit het standpunt van analyse door het laboratorium.

6. Mengen: het combineren van componenten, deeltjes of lagen in een meer homogene toestand;
7. Mestopslag: plaats waar mest wordt opgeslagen. Dit kan gaan over een mesthoop, container, loods of laadeenheid van een vrachtwagen;
8. Transportband: Transportsysteem voor afvoer van vaste mest;
9. Benodigdheden van een monsternemer: de zaken die een monsternemer nodig heeft om de monsternamen te kunnen uitvoeren conform onderhavig accreditatieprogramma;

2. Algemene eisen

2.1 Algemene eisen

Dit AP06 beschrijft een set van verrichtingen die valt onder de scope van de accreditatie volgens NEN EN ISO/IEC 17025 òf onder de scope van de accreditatie volgens NEN EN ISO/IEC 17020.

Specifiek worden in dit AP06 de volgende versienummers bedoeld wanneer de normen worden benoemd:

NEN EN ISO/IEC 17025: 2005

NEN EN ISO/IEC 17020: 2012

Organisaties die monsterneming als aparte activiteit op de verrichtingenlijst (scope van accreditatie) wensen, kunnen accreditatie verkrijgen op basis van NEN EN ISO/IEC 17025. In NEN EN ISO/IEC 17025 worden in 5.7 uitgebreide eisen gesteld aan de monsterneming en in 5.10.3.2 aan de rapportage van de resultaten van monsterneming.

Indien een organisatie geaccrediteerd is of wordt voor inspectieactiviteiten (anders dan het nemen van monsters) volgens NEN EN ISO/IEC 17020, behoort een aparte monsternemingsactiviteit binnen de scope tot de mogelijkheden. In deze situatie worden, naast de eisen uit NEN EN ISO/IEC 17020 ook de eisen met betrekking tot monsterneming uit NEN EN ISO/IEC 17025 toegepast.

De monsternemende organisatie heeft de verantwoordelijkheid om te werken conform dit accreditatieprogramma en de erkenningsvoorwaarden. Dit houdt in dat de organisatie verantwoordelijk wordt gehouden voor de bemonstering tot en met het afleveren van het monster bij het mestlaboratorium, onafhankelijk welke persoon de feitelijke bemonstering, transport en eventueel opslag uitvoert, namens of voor de organisatie.

Een geaccrediteerde organisatie moet de verrichtingen die in dit AP06 zijn vermeld te allen tijde kunnen uitvoeren en aantonen dat zij in de praktijk werkt conform de accreditatie-eisen. Het is de monsternemende organisatie wel toegestaan om de RvA te vragen om een tijdelijke schorsing voor de gehele of een deel van de verrichtingen binnen de scope. Gedurende een periode van schorsing kan de organisatie geen monsters nemen.

Indien AP06 wordt gewijzigd, wordt in overleg tussen RvA en EZ bepaald binnen welke termijn de geaccrediteerde organisaties zich daaraan dienen te conformeren. De verantwoordelijkheid voor het nemen van initiatieven met betrekking tot onderzoek door de RvA ligt bij de monsternemende organisatie.

Indien in dit document de RvA wordt genoemd kan dit ook een andere nationale accreditatieinstantie zijn als bedoeld in Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten

en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93 .. Om voor accreditatie voor AP06 in aanmerking te komen, moet de organisatie door de Raad voor Accreditatie geaccrediteerd zijn voor de norm NEN-EN-ISO/IEC 17025 of voor de norm NEN-EN-ISO/IEC 17020.

2.2 Toetredingsprocedure

Organisaties die wensen onafhankelijk monsternemer te worden in het kader van de Meststoffenwet, kunnen bij de RvA een accreditatie aanvragen. De organisatie vraagt tevens een erkenning aan bij de Minister, zoals verwoord in artikel 78c van de regeling.

Als aangetoond is dat aan de eisen van AP06 kan worden voldaan kan de Raad voor Accreditatie deze organisatie hiervoor accrediteren.

Ten behoeve van de toelating tot accreditatie dient de organisatie aan te tonen dat deze bekend is met de wijze van bemonsteren en dat de voorgeschreven werkwijze goed kan worden uitgevoerd.

Ook dient de organisatie aan te tonen dat het beschikt over een kwaliteitsborging en kwaliteitsbewaking die minimaal voldoet aan de eisen zoals beschreven in dit accreditatieprogramma:

- Eisen aan onafhankelijkheid
- Borging kwaliteit personeel
- Harmonisatie en uitwisseling van kennis
- Periodieke beoordelingen en steekproefsgewijze controle door de RVA
- Strategie voor monsterneming en periodieke actualisatie daarvan

3. Verrichtingen binnen AP06

De verrichtingen die onder de scope van accreditatie vallen zijn:

- Uitvoeren van de monsterneming, inclusief transport (en eventueel opslag) van het monster naar het mestlaboratorium (zie paragrafen 5 en 6)

De overige werkzaamheden kunnen niet als aparte verrichting geaccrediteerd worden, maar worden wel door de RVA beoordeeld:

- Plannen van de monsterneming
- Registratie van gegevens en rapportage (zie resp paragraaf 6 en 9).

4. Controle opdracht, te bemonsteren vracht of partij en mestsoort

4.1 Controle opdracht

In alle gevallen is de leverancier van de mest, de opdrachtgever van de bemonstering. Op basis van de informatie die de monsternemende organisatie van de leverancier van de meststoffen heeft ontvangen, maakt deze een planning wanneer en door welke monsternemer bemonsterd wordt. De planning wordt dagelijks uiterlijk om 13:00 uur aan de NVWA ter beschikking gesteld (artikel 78l van de regeling).

4.2 Controle van te bemonsteren vracht of partij

Er worden twee wijzen van bemonstering onderscheiden in dit accreditatieprogramma. De bemonstering wordt beschreven:

- In paragraaf 5 wat betreft bemonstering per partij;
- In paragraaf 6 wat betreft bemonstering per vracht.

Partijbemonstering is alleen toegestaan als gegarandeerd kan worden dat het afgevoerde materiaal overeenkomt met het materiaal waarvan het monster genomen is. Partijbemonstering is toegestaan

als er één partij vaste mest op de bedrijfslocatie aanwezig is. De monsternemer gaat na of er sprake is van één of meerdere partijen op de bedrijfslocatie. Als er meerdere partijen aanwezig zijn, dan legt hij dit vast als bijzonderheid en voert hij bemonstering niet uit.

4.3 Controle op mestcode

Ter plaatse van de monsterneming en voorafgaand daaraan controleert de monsternemer of de te bemonsteren mest dezelfde mestsoort is als waarvoor bemonstering aangevraagd is. Als dat niet het geval is, voert de monsternemer de bemonstering niet uit en legt dit vast als bijzonderheid.

5. Technische beschrijving van de verrichting - partijbemonstering

Deze paragraaf beschrijft hoe een monster van een partij vaste mest genomen en behandeld moet worden totdat het arriveert op het laboratorium. Het protocol dient onder alle (weers)omstandigheden te worden gevolgd.

5.1 Onderscheidende situaties

De bemonstering van een partij vaste dierlijke mest kan plaats vinden in de volgende situaties:

1. bemonstering van de mestopslag. De monsterneming kan direct plaats vinden in de mestopslag met de Edelmanboor, handschep of schop.
2. bemonstering bij afvoer van mest uit de stal vanaf een transportband. Gedurende het afdraaien van de mest neemt de monsternemer grepen van de dwarsband (verzamelband van de verschillende mesttransportbanden) of van de transportband buiten de stal die de mest naar de transportwagen of opslag voert. Tijdens het afdraaien van de transportband wordt een bak, emmer of kruiwagen onder de band geplaatst en wordt met een handschep in één beweging de mest over de hele bandbreedte daarin geschraapt. Deze handeling wordt een aantal keren herhaald. De grepen moeten evenredig verdeeld zijn over de draaitijd van de band. De draaitijd van de band en de omvang van de partij moeten vooraf bekend zijn.
3. bemonstering bij afvoer van mest uit de stal uit de bak van de wiellader, shovel of bulldozer. Bij het uitruimen van de stal worden grepen genomen uit de bak van de wiellader, shovel of bulldozer. Per bak van de wiellader, shovel of bulldozer wordt maximaal 1 greep genomen. Om de keuze te kunnen maken uit welke bakken grepen te nemen, moet de monsternemer vooraf een goed beeld hebben van de partij mest en de manier waarop deze afgevoerd wordt.

5.2 Het nemen van een representatief monster

Partijbemonstering is gelimiteerd tot partijen van maximaal 500m³. Het aantal grepen dat van een partij moet worden genomen, is afhankelijk van de partijgrootte:

1. Voor kleine partijen (<20 m³) minimaal 10 grepen.
2. Voor middelgrote partijen 20-150 m³ minimaal 14 grepen.
3. Voor grote partijen 150 – 500 m³ en monsternamen vanaf een transportband minimaal 18 grepen.

Meer grepen komen de representativiteit ten goede.

Om elk individueel materiaaldeelje dezelfde kans te geven om bemonsterd te worden, wordt de grootte van een greep aangepast aan de grootte van de mestdeeljes van de te bemonsteren mest. Hoe grover het materiaal, hoe groter de greep die genomen wordt. Dit heeft tevens als gevolg dat de gebruikte bemonsteringsapparatuur aangepast moet zijn aan de grootte van de mestdeeljes van de te bemonsteren mest. De opening van de boor of schop dient 2 tot 3 keer groter te zijn dan het grootste mestdeelje.

Indien de grootte van de mestdeeljes < 10 mm dient een combinatie-type Edelmanboor (70 mm diameter en 35 mm bladwijdte) te worden gebruikt. Mest waarvan de grootte van de mestdeeljes groter is, wordt bemonsterd met een guts, handschep of schop. De schop heeft rechtopstaande randen zodat het materiaal tijdens het scheppen niet kan terug vallen. Het overtollig materiaal boven de randen van de guts of schop behoort niet tot de greep en dient te worden verwijderd (bijvoorbeeld met een spatel).

Qua hoeveelheden gelden per greep de volgende richtlijnen:

1. Voor mestdeeljes <10 mm: ca. 250 ml (inhoud van de edelmanboor)
2. Voor mestdeeljes >10 mm: ca. 1,5 liter

De ruimtelijke spreiding van de grepen uit een partij moet homogeen zijn in horizontale en verticale richting en evenredig in de tijd gespreid in geval van de transportband. De bemonsteringspunten dienen in geval van een mestopslag, tussen 0 en 150 cm hoogte ten opzichte van de grond te liggen.

5.3 Gebruik van de instrumenten

De grepen worden met onderstaande instrumenten verkregen. De monsternemer kiest het meest aangewezen instrument.

1. Bemonstering met de Edelmanboor: Verwijder met een schop de buitenste laag (ongeveer 20 cm) bij elk bemonsteringspunt. Houd de boor aan de handgreep vast en plaats hem op de mesthoop. Draai de boor rechtsom en met enige druk de hoop in. Na ongeveer 2¼ volledige rondes (van 360°) heeft de boor zich 10 cm in de hoop gegraven en is de boor tot de beugel gevuld met voldoende mestmateriaal. Afhankelijk van de samenstelling van de mesthoop moet vaker of minder vaak gedraaid worden om het gewenste resultaat te bereiken. Draai de volle boor af, en haal de boor licht draaiend omhoog. Plaats voor het lossen van het materiaal de boor schuin met de punt op een verzamelbak of zeil. Klop met de boor op de basis van de bak of zeil. Het materiaal komt los en kan met de hand of verder tikjes op de basis uit de boor worden genomen. Opmerkingen: voorkom een overvolle boor. Deze maakt het lossen van het materiaal erg moeilijk. Een overvolle boor kan bij het omhooghalen veel zuigkracht ondervinden, hetgeen het ophalen erg bemoeilijkt en monsterverlies in de hand werkt. Vermijd monsterverlies: haal de volle boor licht draaiend omhoog, en dus niet rechtstandig.

2. Bemonstering met schop/schop met aangepaste opening (grootte van de mestdeeljes >10mm). Verwijder met een schop de buitenste laag (ongeveer 20 cm) bij elk bemonsteringspunt. Duw de schop/schop zo ver mogelijk schuin naar het midden van de partij in het materiaal. Zorg ervoor dat schop/schop volledig gevuld is, en dat alle grepen ongeveer dezelfde grootte hebben. Verwijder het overtollige materiaal dat boven op de schop/schop ligt (het behoort niet tot de greep). Breng telkens het materiaal uit de schop/schop in de verzamelbak of op een zeil. Neem op verschillende dieptes een greep: neem de helft van de grepen aan het oppervlak (bijvoorbeeld oneven aantal grepen), en de andere helft (bijvoorbeeld even aantal) op minstens 30 cm dieper in de hoop. Schep voor die

laatste met een schop op het gekozen bemonsteringspunt de bovenlaag van de hoop weg (minstens 30 cm) zodat het dieper gelegen materiaal bereikbaar is. Logischerwijze is de indringingsdiepte van een Edelmanboor groter dan die bij gebruik van een schop/schep.

5.4 Het maken van een laboratoriummonster

De grepen wordt ter plaatse samengevoegd op een zeil of in een brede schaal. De grepen worden intensief gemengd, door middel van drie maal achtereenvolgend ophopen en verspreiden. Het monster vaste mest wordt vervolgens gereduceerd met de kwarteertechniek. Hierbij wordt de mest in een cirkelvorm uitgespreid. Vervolgens wordt de cirkel via twee haakse diagonalen in 4 kwanten verdeeld. Twee tegenover elkaar gelegen kwanten worden vervolgens verwijderd. De overblijvende kwanten worden samengevoegd en opnieuw gehomogeniseerd. Deze handeling wordt herhaald tot de gewenste grootte van het laboratoriummonster is verkregen.

Gebruik voor het mengen bij voorkeur een schep of grotere schop.

De monsterverpakking van het laboratoriummonster heeft een minimale inhoud van 750 milliliter (bijlage E, onderdeel B). Het gewicht van het laboratoriummonster is conform de artikelen 78h, 78i, tweede lid en 78j, tweede lid, van de regeling.

5.5 Verpakking, transport en overdracht voor analyse

Het laboratoriummonster wordt in een schone en lekvrije monsterverpakking gedaan en voorzien van een unieke identificatie. Het laboratoriummonster wordt onmiddellijk daarna gekoeld bewaard (bij $4 \pm 3^{\circ}\text{C}$) totdat het in bewerking wordt genomen bij het laboratorium. Indien de monsternemende organisatie en het laboratorium onderling zeker gesteld hebben dat de monsters op de dag van monsternamen of de daarop volgende dag in bewerking worden genomen behoeft koeling niet plaats te vinden.

6. Technische beschrijving van de verrichting - vrachtbemonstering

Deze paragraaf beschrijft hoe een monster van een vracht vaste mest genomen en behandeld moet worden totdat het arriveert op het laboratorium. Het protocol dient onder alle (weers)omstandigheden te worden gevolgd.

6.1 Onderscheidende situaties

De leverancier van de mest kan ervoor kiezen om de vracht te laten bemonsteren bij het laden of bij het lossen. Hij is in beide gevallen verantwoordelijk voor het inschakelen van de onafhankelijke monsternemende organisatie.

Ingeval van import of export van de mest, schrijft artikel 78a, derde en vierde lid, van de regeling, echter voor wanneer bemonstering plaats moet vinden.

6.1.1 Bemonstering bij het laden

De monsternemer is gedurende het laden van de vracht aanwezig om een representatief monster te verkrijgen van de vracht. Gedurende het laden van de vracht worden daarom:

1. de grepen genomen uit de bak van de wiellader, shovel of bulldozer. Per bak van de wiellader, shovel of bulldozer wordt maximaal 1 greep genomen. Om de keuze te kunnen maken uit welke bakken grepen te nemen, moet de monsternemer een goed beeld hebben van de vracht en de manier waarop deze gevuld wordt.
2. de grepen genomen van de dwarsband (verzamelband van de verschillende mesttransportbanden) of van de transportband buiten de stal die de mest naar de transportwagen of opslag voert. Tijdens het

afdraaien van de transportband wordt een bak, emmer of kruiwagen onder de band geplaatst en wordt met een handschep in één beweging de mest over de hele bandbreedte daarin geschraapt. Deze handeling wordt een aantal keren herhaald. De grepen moeten evenredig verdeeld zijn over de vracht.

Er kan, als alternatief voor bovenstaande alinea, ook apparatuur ontwikkeld worden om een monster te nemen van de voor vertrek gereedstaande container/mestbak. Wanneer deze apparatuur tot ontwikkeling komt, wordt gezien welke eisen hieraan verbonden worden.

6.1.2 Bemonsteren bij het lossen

De monsternemer is gedurende het lossen van de vracht aanwezig om een representatief monster te verkrijgen van de vracht. Er mag niet gelost worden voordat de monsternemer aanwezig is.

De mest wordt bemonsterd als het gelost, op een hoop ligt zoals beschreven bij 5.1.1 van partijbemonstering. De vracht mest moet gescheiden blijven van andere vrachten mest of materialen die de samenstelling van de mest beïnvloedt. De hoop is toegankelijk gemaakt door de vervoerder in samenwerking met de ontvanger.

Er kan, als alternatief voor bovenstaande alinea, ook apparatuur ontwikkeld worden om een monster te nemen bij aanvoer bij een mestbehandelaar of -verwerker. Het monster wordt daar geautomatiseerd genomen, zonder menselijke tussenkomst. Wanneer deze apparatuur tot ontwikkeling komt, wordt gezien welke eisen hieraan verbonden worden.

6.2 Het nemen van een representatief monster

Aansluitend bij het aantal grepen dat is voorgeschreven, is het aantal grepen voor één monster afhankelijk van de omvang van de vracht:

- voor zeer kleine vrachten (<20 m³) volstaan minimaal 10 grepen.
- voor middelgrote vrachten (>20 m³) volstaan minimaal 14 grepen.

Dit aantal grepen is een minimumvoorwaarde. Meer grepen komen de representativiteit ten goede.

Om elk individueel materiaaldeelje dezelfde kans te geven om bemonsterd te worden, wordt de grootte van een greep aangepast aan de grootte van de mestdeeljes van de te bemonsteren mest. Hoe grover het materiaal, hoe groter de greep die genomen wordt. Dit heeft tevens als gevolg dat de gebruikte bemonsteringsapparatuur aangepast moet zijn aan de grootte van de mestdeeljes van de te bemonsteren mest. De opening van de boor of schep dient 2 tot 3 keer groter te zijn dan het grootste mestdeelje.

Indien de grootte van de mestdeeljes < 10 mm is een combinatie-type Edelmanboor (70 mm diameter en 35 mm bladwijdte) het aangewezen hulpmiddel. Mest waarvan de grootte van de mestdeeljes groter is, wordt bemonsterd met een handschep of schop. De schop heeft rechtopstaande randen zodat het materiaal tijdens het scheppen niet kan terug vallen. Het overtollig materiaal boven de randen van de guts of schep wordt verwijderd (bijvoorbeeld met een spatel) aangezien dat niet tot de greep behoort.

Qua hoeveelheden gelden per greep de volgende richtlijnen:

1. Voor grootte van de mestdeeljes <10 mm: ca. 250 ml (inhoud van de edelmanboor)
2. Voor grootte van de mestdeeljes >10 mm: ca. 1,5 liter

De verschillende bemonsteringspunten worden gelijkmatig ruimtelijk verspreid over de vracht. De ruimtelijke spreiding van de grepen moet homogeen zijn in horizontale en verticale zin en tevens in de tijd gespreid.

6.3 Gebruik van de instrumenten

Idem als partijbemonstering. Zie 5.3

6.4 Het maken van een laboratoriummonster

Idem als partijbemonstering. Zie 5.4

6.5 Verpakking, transport en overdracht voor analyse

Idem partijbemonstering. Zie 5.5

7. Registratie en archivering

Voor, tijdens en na de bemonstering verzamelt de monsternemende organisatie gegevens en registreert deze.

Alle gegevens archiveert deze gedurende tenminste vijf jaar en wel zodanig dat deze kunnen worden geherinterpreteerd en snel en handzaam terug te vinden zijn. Het is toegestaan de gegevens elektronisch op te slaan, mits voldaan wordt aan de relevante eisen uit de NEN EN ISO/IEC 17020 of NEN-EN- ISO/IEC 17025.

Ten algemene registreert de monsternemer:

- afwijkingen van de werkwijze zoals in het protocol beschreven
- afwijkingen van de bemonsteringsstrategie van de monsternemende organisatie
- bijzonderheden die kunnen duiden op frauduleus handelen en meldt deze aan de Minister.

7.1 Partijbemonstering

De monsternemer voorziet ieder laboratoriummonster van een begeleidend document met in ieder geval de volgende gegevens:

- Datum en tijdvak van de bemonstering
- Relatienummer/kvknummer van de leverancier van de meststoffen (leverancier/producent)
- Naam en/of nummer van de monsternemer
- Nummer van de melding bij de Minister (RVO.n)
- Het adres van de bedrijfslocatie en "vak" van de partij waaruit het monster genomen is.
- Geschatte volume van de partij
- Mestcode [verwijzing naar codes in bijlage I van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet]
- Uniek monsternummer
- Afwijkingen van de werkwijze zoals in het protocol beschreven
- Bijzonderheden
- Datum van afvoer

De onafhankelijke monsternemer stelt het unieke monsternummer in de vorm van twee barcodes beschikbaar aan de leverancier van de meststoffen. De combinatie van de twee nummers uit de barcodes moet uniek zijn.

Het format van de barcode moet zodanig zijn dat deze gebruikt kan worden in de AGR/GPS-apparatuur.

7.2 Vrachtbemonstering

Ieder laboratoriummonster heeft een begeleidend document met in ieder geval de volgende gegevens:

- Datum en tijdvak van de bemonstering (datum van afvoer = datum van bemonstering)
- Relatienummer/kvknummer van de leverancier van de meststoffen (leverancier/producent)
- Naam e/o nummer van de monsternemer
- Het adres van de bedrijfslocatie waar het monster genomen wordt.
- Geschat volume van de vracht³
- Mestcode [verwijzing naar codes in bijlage I van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet]
- Monsterverpakkingsnummer
- Afwijkingen van de werkwijze zoals in het protocol beschreven
- Bijzonderheden

8. Strategie voor monsterneming

8.1 Algemeen

Voorafgaand aan de bemonstering heeft de monsternemende organisatie een bemonsteringsstrategie ontwikkeld (NEN-EN-ISO/IEC 17025 noemt dit monsternemingsplan en procedures voor monsterneming).

In deze strategie standaardiseert de monsternemende organisatie voor zichzelf de invulling van de bemonstering voor zover dat nog niet in de voorgaande paragraaf is voorgeschreven.

Het gaat hier bijvoorbeeld over hoe de omvang van de partij wordt geschat, de beoordeling of de bemonstering arbo-veilig kan worden uitgevoerd en het kiezen van het meest aangewezen instrument om grepen te nemen.

De Raad voor Accreditatie beoordeelt de validiteit van de bemonsteringsstrategie en het systeem van hoe die strategie opgesteld wordt.

8.2 Periodieke actualisatie

De strategie voor monsterneming wordt periodiek (minimaal iedere 2 jaar) geactualiseerd.

9. Kwaliteitsborging

Eerstelijnscontrole – Interne controle door de uitvoerenden van de verrichting zelf.

Tweedelijnscontrole – Interne controle onafhankelijk van de uitvoerenden.

Derdelijnscontrole – Externe controle door onafhankelijke instantie(s).

9.1 Eerste en tweedelijnscontrole

De monsternemende organisatie is verantwoordelijk voor de eigen kwaliteitsbewaking en -borging door middel van eerste en tweedelijnscontroles. Voor dit accreditatieprogramma zijn de eisen aangaande kwaliteitsborging van toepassing, zoals beschreven in NEN EN ISO/IEC 17020 en NEN EN ISO/IEC 17025.

De eerstelijnscontrole behelst controle op het volledig en juist uitvoeren van de voorgeschreven verrichtingen. De monsternemende organisatie beschikt over een systeem waarmee ten minste de monsternemer zelf de eigen werkzaamheden controleert en tijdig herstelt of aanvult.

De tweedelijnscontrole omvat de controle van de monsterneming ter plaatse door de monsternemende organisatie. Deze controle omvat ten minste een blinde,

tweede monsterneming van dezelfde partij mest teneinde de herhaalbaarheid van de monsterneming te bewaken.

Van een organisatie die geaccrediteerd is volgens NEN EN ISO/IEC 17025, wordt voor accreditatie aanvullend geëist dat deze voldoet aan onderdelen beschreven in ISO/IEC 17020, die gelden voor een type A-instelling:

- onpartijdigheid en onafhankelijkheid zoals beschreven in paragraaf 4.1 in combinatie met Annex A.1

Van een organisatie die geaccrediteerd is volgens NEN EN ISO/IEC 17020 die gelden voor een type A-instelling, wordt voor accreditatie aanvullend geëist dat het voldoet aan onderdelen beschreven in ISO/IEC 17025:

- methoden zoals beschreven in paragrafen 5.4 en 5.7;
- waarborging van de kwaliteit van monsterneming zoals beschreven in paragraaf 5.9.

9.2 Derdelijnscontrole

Het doel van de derdelijnscontrole is het continu borgen van de kwaliteit van monsterneming door externe partij(en) e/o onafhankelijke instantie(s) en bestaat uit een zogenaamd harmonisatieoverleg en een ringonderzoek.

Het harmonisatieoverleg vindt minimaal 2-jaarlijks plaats ten behoeve van de kennisuitwisseling tussen geaccrediteerde monsternemende organisaties op strategisch en uitvoerend niveau. De monsternemende organisaties nemen actief deel aan dit overleg. Behalve een vertegenwoordiging van het ministerie van EZ (organisator) kan de RvA ook deelnemen aan dit overleg.

Dit overleg adviseert de minister EZ over het toepassen van administratieve beslissingen, aanpassing van algemene richtsnoeren en eventuele uitbreiding naar andere onderwerpen.

De monsternemende organisatie dient minimaal twee keer per jaar voor zijn geaccrediteerde verrichtingen aan ringonderzoek deel te nemen. Het ringonderzoek wordt gecoördineerd en uitgewerkt in het harmonisatieoverleg.

Uitgangspunten daarbij zijn:

- De geaccrediteerde monsternemende organisatie rouleren de organisatie van het ringonderzoek
- De monsterner(s) worden a-select geselecteerd, met een minimum van één monsterner per monsternemende organisatie
- Zij nemen afzonderlijk van elkaar een monster uit dezelfde partij en stellen een laboratoriummonster samen.
- De laboratoriummonsters worden geanalyseerd door één geaccrediteerd laboratorium
- In het harmonisatieoverleg worden de resultaten besproken, afwijkingen beoordeeld en voorstellen besproken om deze te minimaliseren. Een en ander wordt gerapporteerd aan het ministerie van EZ.

10. Rapportage

Door de Raad voor Accreditatie wordt periodiek (minimaal iedere 2 jaar), maar ook steekproefsgewijs controle uitgevoerd op de eisen van AP06.

De RvA heeft de mogelijkheid om een accreditatie in te trekken, of de gehele of een deel van de scope (tijdelijk) te schorsen. De Raad voor Accreditatie oordeelt naar bevinden.

. In geval van een schorsing of intrekking van de accreditatie meldt de Raad voor Accreditatie dit terstond aan de minister. Indien de accreditatie is ingetrokken, mag een organisatie geen mestmonsters nemen ten behoeve van de Meststoffenwet.

De RvA zal in een jaarlijkse geanonimiseerde rapportage aan de minister haar bevindingen weergeven. Tevens zullen de branchebreed waargenomen afwijkingen/tekortkomingen worden behandeld. Hiermee kunnen mogelijke knelpunten die zich in de praktijk voordoen worden opgespoord en zo nodig worden aangepast in het accreditatieprogramma.

11. Controle op naleving

Aanvullend op de beoordelingen door de Raad voor Accreditatie ziet de NVWA toe op naleving van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. Daarbij kan de NVWA ook eisen uit AP06 betrekken.

Iedere monsternemende organisatie stuurt de planning van de bedrijfsbezoeken dagelijks naar de NVWA. Hierdoor heeft de NVWA de mogelijkheid om ter plaatse en ten tijde van de monsterneming aanwezig te zijn om de uitvoering door de monsternemer van het protocol te beoordelen en om zo nodig (op een later tijdstip) zelf een controlemonster te nemen.

De NVWA inspecteur zal daarbij aandacht hebben voor:

- 1-in het geval van partijbemonstering, de controle door de monsternemer op de afwezigheid van partijen vaste mest, anders dan de te bemonsteren partij.
- 2-de werkwijze van de monsternemer die overeenkomstig het protocol voor de borging van representativiteit van het monster moet zijn, waaronder ook begrepen de verificatie van de juistheid van de opgegeven mestsoort (code), de inschatting van de hoeveelheid en het bemonsteren op de gemelde locatie en het juiste 'vak'.
- 3-de volledigheid en juistheid van schriftelijke vastleggingen welke van de monsternemer gevraagd worden
- 4-de onafhankelijkheid van de monsternemer.

Daarnaast kan de NVWA inspecteur zelf ook monsters nemen om de analyseuitslagen met elkaar te vergelijken. Deze controlemonsters kunnen op het bedrijf van de leverancier van de meststoffen zelf genomen worden, in de periode tussen het bezoek van de onafhankelijk monsternemer en de afvoer van de partij. Bij vrachtbemonstering kan de NVWA inspecteur het controlemonster ook op de loslocatie nemen.

12. Literatuur

Voor het opstellen van accreditatieprogramma voor vaste mest is gebruik gemaakt van beschikbare informatie van de Raad voor Accreditatie en de Vlaamse overheid. Bij het opstellen van paragraaf 5 is advies ingewonnen bij de Commissie Deskundigen Meststoffen.

Raad voor Accreditatie, Accreditatie van monsterneming, RvA-T021-NL
Versie 3, 27-2-2015.

NEN-EN-ISO/IEC 17025:2005 nl, Algemene eisen voor de bekwaamheid van beproevings- en kalibratielaboratoria.

NEN-EN-ISO/IEC 17020:2012 en, Conformiteitsbeoordeling - Algemene criteria voor het functioneren van verschillende soorten instellingen die keuringen uitvoeren.

BAM – Bemonsterings- en analysemethodes voor vaste dierlijke mest in het kader van het mestdecreet, vaste dierlijke mest – bemonstering, versie 3.1 juni 2010.

TOELICHTING

I. ALGEMEEN

1. Doel en aanleiding

Met deze regeling wordt het systeem van onafhankelijke bemonstering voor vaste mest geïntroduceerd in de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (hierna ook: Urm). Tevens wordt een aantal andere wijzigingen doorgevoerd, zoals de erkenning van laboratoria alsmede de aanpassing in de verwijzing naar diverse NEN-normen en het laten vervallen van de uitzondering op de AGR/GPS-verplichting bij de export van vaste mest.

Essentieel voor de realisatie van de doelen van de Meststoffenwet is dat er over de afvoer van dierlijke mest administratief verantwoording wordt afgelegd, zodanig dat de meststroom in de gehele keten van producent tot eindgebruiker kan worden gevolgd. De hoofdregels voor mesttransport zijn daarom dat een mesttransport vergezeld gaat van een Vervoersbewijs Dierlijke Meststoffen (VDM), dat de mest wordt gewogen, bemonsterd en geanalyseerd en dat het transportmiddel is uitgerust met AGR/GPS-apparatuur. Daarnaast wordt de mest vervoerd door een geregistreerd vervoerder. Met behulp van deze voorschriften kunnen de betrokken marktpartijen hun mineralen af- en aanvoer verantwoorden en wordt het milieurisico beperkt.

Vaste mest, zijnde dierlijke meststoffen die niet verpompbaar zijn (zie artikel 1, eerste lid, onderdeel k, van de Urm), wordt in de huidige situatie handmatig genomen door de vervoerder. Helaas is dit niet in alle gevallen een houdbaar systeem gebleken. In de praktijk komt het regelmatig voor dat monsters geprepareerd worden. Hoewel is voorschreven dat de vervoerder een representatief monster moet nemen, komt het voor dat vooral de fosfaatrijke delen van de vracht worden gekozen om een monster van samen te stellen. Of het monster ondergaat een zodanige bewerking die meestal eveneens beoogt de mineralenconcentratie te verhogen. Hiermee wordt bereikt dat de hoge concentraties in het monster, toegepast worden op de vracht. Daarmee wordt het mogelijk om op papier meer mineralen af te voeren dan feitelijk het geval is. De zogenoemde 'zwarte mest' die op het bedrijf achterblijft, wordt op het eigen land aangewend of tegen beperkte kosten regionaal afgezet. De mineralen staan niet in de boeken en worden niet verantwoord, met overbestedingen en daarmee dus onverantwoord veel milieudruk als resultaat.

Met het nieuwe systeem van onafhankelijke bemonstering, wordt vaste mest op een objectievere wijze bemonsterd. Het feitelijk nemen van het monster gebeurt niet meer door de vervoerder maar door een daarvoor geaccrediteerde en erkende organisatie. Accreditatie wordt verleend door de Raad voor Accreditatie (hierna: RvA) op basis van een nieuw accreditatieprogramma (hierna ook: AP06) zoals opgenomen in bijlage Ea van de Urm.

Vervolgens wordt ook de representativiteit van het genomen monster verbeterd. In de oorspronkelijke werkwijze was niet voorgeschreven hoe een representatief monster samengesteld moest worden, maar was het de verantwoordelijkheid van de vervoerder om hier op een juiste wijze invulling aan te geven. Behalve onduidelijkheid, gaf dit naar is gebleken – te veel – ruimte om te frauderen. Dit nadeel wordt door middel van de onderhavige wijziging van de Urm ondervangen door de bemonsteringswijze te beschrijven in het AP06, op basis waarvan een representatief monster wordt genomen.

2. *Systeem van bemonstering vaste mest*

Het nieuwe systeem van onafhankelijke bemonstering wordt gefaseerd ingevoerd, te beginnen met dikke fractie. Dit is het vaste product na mestscheiding. Deze vaste mest wordt vervoerd onder de mestcodes 43 (varkenskoek) en 13 (rundveekoek). Ook vaste mest waar deze mestsoort(en) in zit(ten), wordt voortaan op deze wijze bemonsterd. Hierdoor wordt voorkomen dat door middel van het eenvoudigweg afvoeren met een andere mestcode onafhankelijke bemonstering wordt afgewend. Andere vaste mestsoorten zullen tijdelijk nog worden bemonsterd door de vervoerder.

De start met dikke fractie heeft als achtergrond dat dit product naar schatting de grootste frauderisico's kent. De analyseresultaten die RVO.nl toegezonden krijgt van de laboratoria laten voor dikke fractie door de afgelopen jaren heen hogere waarden zien dan op basis van literatuur verwacht zou worden. Dat hier iets aan de hand is, blijkt ook uit het feit dat de sector meermaals heeft aangegeven met name de forfaitaire waarde van rundveekoek te hoog te vinden. Deze forfaitaire waarden zijn gebaseerd op de bij RVO.nl beschikbare analyseresultaten van deze mestsoort.

Mestscheiding is een techniek die de afgelopen jaren zich steeds meer gevestigd heeft. In 2012 werden 3425 vrachten rundveekoek en 7433 vrachten varkenskoek getransporteerd. In 2015 lagen deze aantallen op respectievelijk 12.261 (toename van 358%) en 13.877 (toename van 187%). Het aantal transporten waarin deze codes gemengd waren nam in deze periode toe van 7376 naar 30.606 (toename van 415%). Met de toename in deze aantallen neemt ook het milieurisico toe.

Bemonstering per vracht vaste mest blijft in het nieuwe systeem, conform de huidige praktijk, het uitgangspunt. Het monster wordt echter genomen door de onafhankelijke monsternemer in plaats van de vervoerder, waardoor de objectiviteit verbetert. De leverancier van de meststoffen, of dit nu een veehouder is wiens dieren mest produceren of een intermediair die de mest opslaat, verwerkt of verhandelt, is de opdrachtgever van de bemonstering.

Daarnaast wordt door middel van deze regeling partijbemonstering onder voorwaarden geïntroduceerd. Omdat een partij goed toegankelijk is of kan worden gemaakt voor een monsternemer, is het mogelijk om een representatief monster te nemen van een afgebakende hoeveelheid vaste mest. Hoe dit monster moet worden genomen is voorgeschreven in AP06. De samenstelling van de partij mag tijdens en na bemonstering niet wijzigen. Als de partij wordt bewerkt of de samenstelling wijzigt, dan is er sprake van een nieuwe partij en moet deze partij opnieuw bemonsterd worden.

Om het risico op fraude zoveel mogelijk te beperken, is besloten om het systeem stevig in te regelen. Daar vloeit onder andere uit voort dat de bemonsterde partij in één dag afgevoerd moet worden. Bij veel mestleveranciers zal dit reeds praktisch zijn. Bij anderen zal dit een aanpassing van de bedrijfsvoering vergen. De dag van afvoer wordt door de mestleverancier bekend gemaakt aan de monsternemende organisatie. Deze plant in wanneer het monster genomen wordt. De datum van bemonsteren en de datum van afvoer geeft de monsternemende organisatie door aan de minister, zodat een fysieke controle tijdens of na de bemonstering plaats kan vinden. Deze kunnen ook plaatsvinden op de dag van afvoer.

De dag van afvoer is uiterlijk drie werkdagen na de bemonstering, waarbij de dag van bemonsteren ook meetelt als werkdag. Er wordt aangesloten bij het systeem van de exportmelding waardoor ondernemers enige flexibiliteit gegeven wordt, ook in verband met calamiteiten, om de gemelde afvoerdag te verschuiven.

Wijzigen van de dag van afvoer kan tot 12 uur voor de geplande afvoer. Limiterend in de flexibiliteit is evenwel dat NVWA om 13:00 uur de dag voorafgaand aan de monstername van de onafhankelijke monsternemende organisatie de planning krijgt.

Partijbemonstering is mogelijk als er één partij vaste mest op de bedrijfslocatie aanwezig is. Als er meerdere partijen vaste mest aanwezig zijn, is alleen vrachtbemonstering mogelijk. Bij partijbemonstering, maar eventueel ook bij vrachtbemonstering, kan de NVWA met behulp van contramonsters steekproefsgewijs nagaan of de afgevoerde vrachten overeenkomen met de bemonsterde mest.

Conform de huidige regelgeving blijft het mogelijk mengmonsters te maken (artikel 77 van de Urm) van meerdere vrachten. De vervoerder heeft het initiatief om dit aan te vragen. Ook bij vrachtbemonstering door de onafhankelijke monsternemer geldt dit. De vervoerder kan aangeven voor welke vrachten hij een mengmonster wil laten analyseren. In het geval van partijbemonstering is een mengmonster niet opportuun; een partij tot 500 m³ is al een mengmonster op zich.

3. Accreditatie monsternemende organisatie

Zoals in paragraaf 1 is vermeld, dient een monsternemende organisatie te beschikken over een accreditatie door de RvA. Dit kan ook een nationale accreditatie-instantie afkomstig uit een andere EU-lidstaat zijn, zoals bedoeld in Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93 . Er wordt niet verwacht dat er monsternemende organisaties uit derde landen hier actief willen worden, zodat een Europees kader volstaat. De keuze voor accreditatie is gelegen in het volgende. Accreditatie is gebaseerd op vertrouwen. Het biedt kwaliteitsborging die buiten concurrentie en zonder winst oogmerk wordt bedreven. De normen worden opgesteld door de overheid en zijn neergelegd in het accreditatieprogramma, in casu het AP06, dat breed is afgestemd. De kosten van de RvA worden gedekt door de marktpartijen die geaccrediteerd zijn.

Door het accreditatieprogramma wordt beoogd de kwaliteit te borgen, maar ook de herhaalbaarheid van de bemonstering te garanderen. Het accreditatieprogramma biedt aan de RvA handvatten om te toetsen of een organisatie een accreditatie kan verkrijgen, maar beschrijft ook de concrete handelingen die bij monstername moeten worden verricht en welke gegevens de onafhankelijke monsternemende organisatie moet verzamelen.

Het is mogelijk om accreditatie voor onafhankelijke bemonstering te verkrijgen onder NEN EN ISO/IEC 17025 of NEN EN ISO/IEC 17020. Daarmee wordt geëffectueerd dat mestlaboratoria hun activiteiten kunnen verbreden naar bemonstering, maar ook dat organisaties die reeds een accreditatie hebben voor inspectieactiviteiten mestmonsters kunnen nemen. Uiteraard staat het ook andere organisaties vrij om hiervoor een accreditatie aan te vragen. Het uitgangspunt is dat dit doel vanuit beide NEN-invalshoeken bereikt kan worden, waarbij beide op onderdelen aangevuld worden. Het eindresultaat is vanuit beide invalshoeken hetzelfde: een procedure voor een representatief en objectief mestmonster.

In AP06 is tevens beschreven hoe de onpartijdigheid van de monsternemer (de persoon die daadwerkelijk de bemonstering uitvoert) geborgd wordt. Hiertoe wordt aangesloten bij de werkwijzen die in de NEN EN ISO-normen zijn

opgenomen. Een type A-instelling, zoals beschreven in norm 17020, betreft een zogenaamde 'third party inspection body' en sluit aan bij EU-standaard zoals beschreven in bijlage 1, artikel R17 van Besluit 768/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008, betreffende een gemeenschappelijk kader voor het verhandelen van producten en tot intrekking van Besluit 93/465/EEG van de Raad. Met deze type A-instelling is zeker gesteld dat de monsternemende organisatie én de monsternemer onafhankelijk zijn. Dit houdt bijvoorbeeld in dat de organisatie en de monsternemende persoon niet betrokken zijn bij productie, vervoer, transport, opslag, bewerking en gebruik van meststoffen. Deze activiteiten zijn conflicterend met het doel van onafhankelijke bemonstering.

Op het gebied van personeel kan de onafhankelijke monsternemende organisatie er voor kiezen zelf mensen in dienst te nemen en op te leiden, of te werken met zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). De RvA heeft op dit punt een toelichting geschreven op NEN-EN-ISO/IEC 17025:2005, normelement 5.2 Personeel. De RvA geeft aan dat het inhuren of inlenen van personeel van derden gerelateerd is aan normelement 4.5.1. Hiervoor geldt dat er sprake moet zijn van een formele arbeidsrechtelijke relatie (bijvoorbeeld een nuluren- of detacheringovereenkomst). Daarnaast zal de instelling moeten aantonen dat betreffende personen en activiteiten geheel binnen het kwaliteitssysteem vallen (taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden, supervisie, audits, enz.). Dit maakt de onafhankelijkheid van de zzp'er even groot als die van eigen personeel en is er geen aanleiding om af te zien van het toestaan van monstername door zzp'ers.

Hierbij is het relevant stil te staan bij de interactie tussen de RvA en de toezichthouder. Samen met RVO.nl ziet NVWA toe op de naleving van de Urm. Daarbij kan de NVWA ook eisen uit AP06 betrekken bij het toezicht. Het evenwicht tussen dit toezicht van de NVWA en de activiteiten van de RvA is daarbij belangrijk. In het harmonisatieoverleg kan hier aandacht aan worden besteed.

Bij eventuele toekomstige wijzingen in het AP06 zal RvA beoordelen of de wijziging van dien aard is dat nader onderzoek bij de monsternemende organisaties moet worden uitgevoerd. In overleg zal dit dan resulteren in een invoeringstermijn.

Wijzigingen moeten voorts worden doorgevoerd in het AP06 zoals dat in bijlage Ea is opgenomen. Na inwerkingtreding van deze wijzigingen gelden deze voortaan ook voor de toepassing van de regeling.

Overeenkomstig het kabinetsbeleid met betrekking tot accreditatie, wordt de accreditatie ondersteund door middel van een erkenning vanuit de overheid. De erkenning kan worden verleend als de organisatie voldoet aan de eisen zoals beschreven in artikel 78c. Eén van de eisen betreft het zich committeren aan een gedragscode. Voorts moet de organisatie beschikken over een accreditatie op basis van AP06, teneinde aan te kunnen tonen aan de eisen te voldoen. Aanvullend op accreditatie biedt erkenning een instrument om bestuursrechtelijk in te grijpen bij constatering van onregelmatigheden dan wel fraude. Zodra een erkenning is verleend, wordt de betreffende organisatie vermeld op de website van RVO.nl. De lijst van erkende monsternemende organisaties wordt daar bekend gemaakt. Uit deze lijst kan de leverancier van meststoffen een organisatie kiezen om zijn mest te laten bemonsteren.

4. Overige wijzigingen

Naast de introductie van de bemonstering van vaste mest door een onafhankelijke monsternemende organisatie, wijzigt de onderhavige regeling de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet nog op een aantal andere punten.

4.1 AGR/GPS-verplichting voor export van bewerkte mest

Het is van zeer groot belang dat de naleving van de mestregelgeving wordt verbeterd. Eén van de maatregelen die daaraan bijdraagt is dat voor exporten van bewerkte mest geen uitzondering meer geldt van de AGR/GPS-verplichting. In 2006 is besloten export van gehygiëniseerde vaste mest uit te zonderen van de AGR/GPS-verplichting. De reden voor de uitzondering was gelegen in het volgende. Aan de export van onverwerkte mest kleven veterinaire en milieutechnische risico's. De verwachting was dat de buitenlandse autoriteiten in de toekomst jaren steeds nadrukkelijker rekening zou gaan houden met deze risico's. Deze risico's gelden niet, althans in mindere mate, voor gehygiëniseerde dierlijke meststoffen. Het is dan ook wenselijk om de exportmogelijkheden van deze meststoffen te stimuleren. Door de grootste kostenpost bij de export van deze mest weg te nemen, te weten kosten als gevolg van de verplichtingen ten aanzien van AGR- en satellietvolgapparatuur, werd beoogd de afzet naar het buitenland van gehygiëniseerde mest te vergemakkelijken. Een bijkomend voordeel was dat hiermee tevens de binnenlandse mestmarkt wordt ontlast. Naar nu is gebleken, kan deze redenering niet langer gevolgd worden. De handhavende instanties stellen uitdrukkelijk dat er misbruik wordt gemaakt van deze uitzondering. Er zijn signalen dat hygiënisatie wordt voorgewend en (extreem) hoge gehalten worden afgevoerd naar gebruikers in het buitenland waar - minder dan in Nederland - sprake is van een tegengesteld belang bij de afnemer. Ook wordt gesignaleerd dat vrachten op papier worden geëxporteerd, maar niet op de plaats van bestemming aankomen. Om transportkosten te besparen blijken deze vrachten regionaal, zwart, aangewend. Dit geeft een onverantwoorde milieudruk.

Het voeren van AGR/GPS-apparatuur is een van de hoofdregels die geldt voor mesttransporten. Met deze apparatuur wordt automatisch tijdstip en locatie van laden en lossen doorgezonden naar RVO.nl. In combinatie met de informatie op het Vervoersbewijs dierlijke meststoffen (VDM) kunnen ondernemers hiermee hun mineralen verantwoorden. Voor de handhavende instanties geeft het de mogelijkheid te traceren waar de meststoffen vandaan komen en waar zij naar toe zijn gegaan.

Door te eisen dat ook exportvrachten van bewerkte vaste mest voorzien zijn van AGR/GPS-apparatuur wordt gefingeerde afzet in het buitenland gesignaleerd door RVO.nl en NVWA.

Ten algemene geldt dat buitenlandse transporteurs wanneer zij dierlijke mest in Nederland vervoeren niet uitgezonderd zijn van de AGR/GPS-verplichting. Voor zowel nationaal als internationaal transport geldt dat het essentieel is dat de meststroom gevolgd kan worden.

Er wordt voorzien in een beperkte overgangstermijn, om transporteurs in de gelegenheid te stellen de apparatuur te installeren. Per 1 januari 2017 wordt AGR/GPS verplicht voor de export van bewerkte mest. Gezien het aantal transportvoertuigen dat moet worden uitgerust met deze apparatuur en gezien het feit dat deze maatregel reeds in oktober 2015 is aangekondigd, wordt dit beschouwd als een reële termijn voor de sector om deze wijziging door te voeren.

4.2 Erkenning mestlaboratoria

De huidige mestregelgeving werkt al langere tijd met accreditatie van de mestlaboratoria voor het analyseren van mestmonsters door middel van de voorwaarden in het accreditatieprogramma AP05 (bijlage H bij de regeling). In lijn met het hierboven gestelde, wordt ook voor deze organisaties aanvullend op de

accreditatie, een erkenning gevraagd. Dit sluit aan bij het kabinetsbeleid aangaande accreditatie. Dit wordt uitgewerkt in artikelen 80a tot en met 80e. Deze verplichting gaat ook gelden voor reeds geaccrediteerde laboratoria.

4.3 Actualisering verwijzing naar NEN-normen

In bijlage Ac bij de Urm wordt een drietal standaarden gewijzigd, die betrekking hebben op de analysemethoden van gewasbeschermingsmiddelen en minerale olie in meststoffen. Deze drie analysemethoden waren ten tijde van opname in de bijlage nog in concept. Met de onderhavige wijziging wordt nu verwezen naar de meest actuele analysemethoden, die nu ook zijn vastgesteld door het standaardiseringsbureau NEN.

5. Notificatie

Deze regeling is genotificeerd in verband met de aanwezigheid van zogenaamde technische voorschriften. Tevens heeft notificatie in het kader van de Dienstenrichtlijn plaatsgevonden.

PM reactie

6. Regeldruk

Voormalig staatssecretaris Dijksma heeft met een brief van 20 november 2014 (Kamerstukken II 2014/15, 33037, nr. 136) en een brief van 13 oktober 2015 (Kamerstukken II, 2015/16, 33037- nr. 160) de Tweede Kamer aangekondigd dat de huidige bemonstering voor vaste mest wordt aangepast. Dit omdat er aanwijzingen zijn dat in de situatie dat belanghebbenden zelf de mestmonsters nemen deze monsters worden gemanipuleerd.

De met deze wijziging van de Urm in te voeren voorzieningen hebben regeldrukeffecten. Deze bestaan uit administratieve lasten en nalevingskosten. De nieuwe totale structurele regeldruk stijgt van 100.000 euro naar circa 2,5 miljoen euro per jaar.

De WUR heeft de toename van nalevingskosten en administratieve lasten als volgt berekend:

Bij invoering van de nieuwe systematiek van onafhankelijke bemonstering van de dikke fractie van rundvee- en varkensdrijfmest door derden ontstaan nalevingskosten omdat de nieuwe systematiek verplicht tot de inkoop van diensten van aanbieders van onafhankelijke monsternames. De nalevingskosten voor de sector nemen naar schatting toe met circa 2 mln. euro per jaar. De kosten van de nieuwe systematiek van monsternames zijn door een monsternemende organisatie geschat op basis van vergelijkbare monsternames. In het onderzoek van de WUR is aangenomen dat ondernemers kiezen voor de goedkoopste methode van de verschillende opties voor bemonstering en de logistieke situatie en aantallen transporten van dikke fractie van 2015.

De administratieve lasten kunnen worden onderverdeeld in:

1. Lasten die samenhangen met het verkrijgen van de benodigde erkenning als onafhankelijke monsternemende organisatie door RVO.nl. De bedrijven moeten een erkenning aanvragen bij RvO. Om erkent te kunnen worden moet de bedrijven zijn geaccrediteerd.
2. Lasten van de bemonstering waarbij de bemonstering van een vracht vaste mest, bestaande uit dikke fractie, moet plaatsvinden door een erkende monsternemende organisatie. Bedrijven moeten een monsternemende organisatie opdracht geven voor het nemen van wettelijk verplichte monsters.

3. De lasten van de bemonstering omdat uit de administratie moet blijken dat de bemonstering volgens de juiste procedure heeft plaatsgevonden.

Bij de invoering van de nieuwe systematiek van onafhankelijke monsternamen nemen de administratieve lasten met ongeveer 0,5 miljoen per jaar toe voor de gehele sector. Bron: rapport WUR Rapport: 'Onafhankelijke bemonstering vaste mest'. (de Koeijer en Luesink 2016)

Invoeren verplichting AGR/GPS voor export

Het besluit om AGR/GPS te verplichten voor export van bewerkte mest heeft tot gevolg dat 150 tot 300 transportmiddelen voorzien worden van AGR/GPS-apparatuur (bron: WUR Livestock Research). De aanschaf- en installatiekosten bedragen circa 3.500 euro per apparaat - met een afschrijving over 8 jaar. Dit houdt in dat voor de hele sector de aanschaf- en installatiekosten uitkomen op tussen de €525.000 en €1.050.000 euro. De jaarlijkse afschrijving bedraagt hierdoor tussen de 65.625 en 131.250 euro per jaar.

Aanpassing bijlage Ac

Deze standaardnormen worden door overheid algemeen beschikbaar gemaakt en zijn afgekocht. Deze wijziging zal daarom ook geen extra administratieve last of regeldruk met zich meebrengen.

7. Vaste verandermomenten en inwerkingtreding

Deze regeling sluit wat betreft het moment van publicatie en inwerkingtreding aan bij het kabinetsbeleid inzake de vaste verandermomenten.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdeel D (artikel 75e)

Ten behoeve van de eenduidigheid zijn enkele definities toegevoegd. Het betreft hier achtereenvolgens de definitie van bedrijfslocatie, dikke fractie, onafhankelijke monsternemende organisatie en partij. Een definitie van bedrijfslocatie is noodzakelijk om die locaties te beschrijven waar zich fysiek één of meerdere partijen mest bevinden. Verder wordt de onafhankelijke monsternemende organisatie gedefinieerd en de definitie van partij. Als een partij groter is dan 500m³, voorziet het accreditatieprogramma niet in een representatieve bemonstering. De leverancier van meststoffen zal als hij partijbemonstering wil toepassen, eerst moeten zorgen dat de partij kleiner is in omvang, alvorens bemonstering kan plaatsvinden.

Artikel I, onderdelen E en F

Artikelen 78, 78a en 78b

In de artikelen 78, 78a en 78b wordt beschreven wie in welke situatie het monster neemt. In het geval van drijfmest verandert dat feitelijk niet. Het voorschrift dat dat automatisch met goedgekeurde bemonsteringsapparatuur gebeurt, stond reeds benoemd in het oorspronkelijke artikel 78, eerste lid. Dit wordt nu een eigenstandig artikel. In artikel 78a is beschreven wie de bemonstering van vaste mest uitvoert. In hoofdregel is dat nog steeds de vervoerder.

Zoals hiervoor gesteld, wordt gestart met dikke fractie omdat dit product naar schatting de grootste risico's kent en een groeimarkt is. Dikke fractie is het stapelbare product dat resteert na mestscheiding. De meststoffenregelgeving kent hiervoor de mestcodes 13 (rundveekoek) en 43 (varkenskoek). Deze regelgeving vraagt deze mestsoorten onafhankelijk te bemonsteren, evenals alle mengsels waarin deze code is opgenomen.

Slechts in het geval van dikke fractie, wordt de bemonstering uitgevoerd door de onafhankelijke monsternemende organisatie. In artikel 78b worden de diverse situaties beschreven waarin de onafhankelijke monsternemende organisatie de bemonstering uitvoert. De standaard is bemonstering per vracht. Onder voorwaarden is ook bemonstering per partij toegestaan.

Artikelen 78c tot en met 78g

In deze artikelen wordt de onafhankelijke monsternemende organisatie beschreven. Deze organisatie moet beschikken over een erkenning die de minister afgeeft. Om te kunnen worden erkend, zal de organisatie moeten zijn geaccrediteerd door de Raad van Accreditatie.

In artikel 78d tot en met 78f wordt achtereenvolgens beschreven wat de onafhankelijke monsternemende organisatie moet doen om haar erkenning te kunnen behouden, hoe deze aangevraagd kan worden en wanneer de minister de erkenning kan intrekken of schorsen.

Wijzigingen in elementen die ten grondslag liggen aan de erkenning moeten conform artikel 78g gemeld worden aan de minister.

Voor de aanvraag van de erkenningen als omschreven in de artikel 78e en 80c wordt een tarief in rekening gebracht aan de aanvragende organisatie (Artikel I, onderdeel K). De daarvoor geldende bedragen zijn onafhankelijk van de uitkomst van de beslissing op de aanvraag.

Artikelen 78h en 78i

In de artikelen 78h en 78i wordt de wijze van vrachtbemonstering voorgeschreven. In het geval het dikke fractie betreft, voert de onafhankelijke monsternemende organisatie de bemonstering uit. Deze werkt conform het AP06 in bijlage Ea. In het geval van andere mestsoorten voert tijdelijk nog de vervoerder de bemonstering uit, conform de huidige werkwijze.

In het nieuwe artikel 78h (voormalig tweede lid van artikel 78) is geschrapt dat de monstername handmatig moet gebeuren, om de sector de ruimte te geven ook apparatuur te ontwikkelen voor automatische bemonstering. De prestatiekenmerken van dergelijke apparatuur zullen indien nodig uitgewerkt worden op het moment dat de sector concrete stappen hiertoe onderneemt.

Artikel 78k tot en met 78p

Na artikel 78i komt een aantal nieuwe artikelen over partijbemonstering. Artikel 78k beschrijft welke gegevens de leverancier van meststoffen moet melden bij de minister (in de praktijk: RVO.nl) voorafgaand aan de afvoer van een partij dikke fractie. Wanneer de bemonstering van de partij plaatsvindt, is aan de leverancier en de monsternemende organisatie om af te spreken. De overheid wil tijdig van de onafhankelijke monsternemende organisatie weten (artikel 78l) wanneer de bemonstering gepland staat. Praktisch houdt dit in dat vrijdag voor 13:00 uur de meldingen moeten worden gedaan voor de planning van zaterdag, zondag en maandag en voor de overige dagen de dag voorafgaand aan de bemonstering. Dit maakt het mogelijk voor de toezichthouders tijdens de bemonstering, tijdens de afvoer of daartussenin te controleren of aan de voorschriften voldaan wordt. Ook is het mogelijk een controlemonster te nemen.

Om het risico op fraude zoveel mogelijk tegen te gaan, is de tijdsspanne tussen het moment van monstername en de afvoer van de partij klein gehouden. Voor representativiteit van het monster alsmede het toezicht op dit proces is het van belang dat de bemonstering en de afvoer zo dicht mogelijk bij elkaar liggen. Dan is immers de kans op frauduleus handelen het kleinst.

De afvoer kan plaatsvinden op dezelfde dag als de monsternamen of maximaal twee werkdagen daarna. Daarna is het genomen monster niet meer geldig en zal opnieuw bemonsterd moeten worden (artikel 78n). Ook moet de bemonsterde partij in één dag afgevoerd worden (artikel 78o). Bij veel leveranciers van meststoffen zal dit reeds praktijk zijn. Bij anderen zal dit aanpassing van de bedrijfsvoering vergen.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat een dag de periode beslaat tussen 0:00 uur en 24:00 uur.

In artikelen 78n tot en met 78p is de contra-mal van deze uitgangspunten beschreven. Indien de partij niet binnen één dag afgevoerd kan worden, moet het restant voor afvoer opnieuw gemeld en bemonsterd worden. Omdat bij partijbemonstering het moment van bemonsteren en het moment van afvoer uit elkaar komt te liggen, moet zeker gesteld worden dat de partij niet van samenstelling wijzigt tussen deze momenten. Als dat wel gebeurt of de suggestie wordt gewekt door het verplaatsen van (delen van) de partij, dan moet de nieuwe partij opnieuw gemeld en bemonsterd worden. In het geval op de afvoerdag bijvoorbeeld twee derde van de partij afgevoerd wordt, geldt het analyseresultaat van de partijbemonstering voor betreffende afgevoerde vrachten. Vanzelfsprekend is het toegestaan om op de dag van afvoer eerst één deel van de partij af te voeren en later op diezelfde dag de rest van de partij.

Artikel 78n sluit aan bij het systeem van exportmelding waardoor ondernemers enige flexibiliteit gegeven wordt om de gemelde afvoerdag te verschuiven.

Artikelen 78q en 78r

Aansluitend is in de artikelen 78q en 78r geregeld dat, in het geval van partijbemonstering, het analyseresultaat van het door de onafhankelijke monsternemer samengestelde laboratoriummonster geldt voor alle uit die partij afgevoerde vrachten. Hiervoor stelt de onafhankelijke monsternemende organisatie een uniek monsternummer ter beschikking aan de leverancier van meststoffen dat bestaat uit 2 barcodes die ingescand worden door de AGR/GPS-apparatuur.

Het unieke nummer vermeldt de vervoerder op het VDM. Hiervoor worden de velden voor de monsterpot en het -deksel gebruikt.

Voor de aanvraag van de erkenningen (artikelen 78e en 80c) wordt een tarief in rekening gebracht aan de aanvragende persoon (Artikel I, onderdeel K). De daarvoor geldende bedragen zijn onafhankelijk van de uitkomst of de erkenning wel of niet verkregen wordt.

Artikelen 78t en 78u

De administratieve verplichtingen van de diverse actoren zijn hier beschreven. Het betreft hier gegevens die zij in hun administratie moeten bijhouden ten behoeve van toezicht op de naleving.

Achtereenvolgens gaat het om de leverancier van meststoffen die de verantwoordelijkheid heeft over de af te voeren mest en de onafhankelijke monsternemende organisatie.

Bijzonderheden die gemeld moeten worden door de onafhankelijke monsternemende organisatie zijn bijvoorbeeld waarneming dat de samenstelling van de partij verandert tijdens of na de bemonstering, maar ook het opzettelijk toevoegen van stoffen aan de partij voorafgaand aan de bemonstering.

Artikel I, onderdeel M: Accreditatieprogramma (Bijlage Ea)

Het accreditatieprogramma AP06 biedt aan de RvA handvatten om te toetsten of een organisatie een accreditatie kan verkrijgen, maar beschrijft daarnaast ook de

concrete handelingen die de monsternemende persoon moet verrichten en welke gegevens de onafhankelijke monsternemende organisatie moet verzamelen.

Hieronder wordt de inhoud van het accreditatieprogramma toegelicht. In hoofdstuk 2 worden de algemene eisen genoemd om in aanmerking te komen voor accreditatie. Het is mogelijk om accreditatie voor onafhankelijke bemonstering te verkrijgen onder NEN EN ISO/IEC 17025 of NEN EN ISO/IEC 17020. Het uitgangspunt is dat dit doel vanuit beide NEN-invalshoeken bereikt kan worden, waarbij beiden op onderdelen aangevuld worden. Het eindresultaat is vanuit beide invalshoeken hetzelfde.

Dit resultaat wordt meer bereikt doordat de onafhankelijke monsternemende organisatie verantwoordelijk is voor het monster tot aan het afleveren van het monster bij het laboratorium. Op dat moment valt het monster in de scope van AP05 (bijlage H van de regeling) en neemt het laboratorium die verantwoordelijkheid over. Ook is bepaald dat de onafhankelijke monsternemende organisatie te allen tijde de benodigde kwaliteit moet kunnen leveren en dus altijd monsters moet kunnen nemen.

In paragraaf 2.2 is aangegeven welke procedure moet worden gevolgd om een accreditatie te verkrijgen. Omdat een accreditatie vraagt dat de bemonstering conform het accreditatieprogramma kan worden uitgevoerd, maar tegelijkertijd ook geldt dat een mestmonster pas waarde heeft voor de verantwoording op grond van de Meststoffenwet als de organisatie geaccrediteerd is, is het mogelijk een tijdelijke accreditatie van de RvA te verkrijgen onder specifieke voorwaarden. Zo'n tijdelijke accreditatie kan worden verkregen als de organisatie in staat is om theoretisch een representatief en objectief monster te nemen.

In hoofdstuk 3 is de scope van de accreditatie beschreven. Tevens is aangegeven dat er ook werkzaamheden zijn die de onafhankelijke monsternemende organisatie uitvoert die niet als een zogenaamde 'verrichting' worden gezien, maar die de RvA wel meeneemt in haar beoordeling. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het plannen van de bemonstering en de registratie en rapportage van gegevens.

Hoofdstuk 4 beschrijft wat de onafhankelijke monsternemende organisatie doet ter controle van de opdracht alvorens deze ingepland wordt. Er worden twee vormen van bemonstering onderscheiden: vracht- en partijbemonstering. De monsternemer controleert een aantal punten, bijvoorbeeld of er niet meer dan één partij vaste mest op de bedrijfslocatie is. Hij gaat voorts na of de feitelijk te bemonsteren mest overeenkomt met de opgegeven mestcode. De bemonstering kan niet uitgevoerd in het geval de monsternemer een onvolkomenheid constateert of niet voldaan wordt aan de voorwaarden voor bijvoorbeeld partijbemonstering.

Vervolgens staan in hoofdstuk 5 en hoofdstuk 6 de technische beschrijvingen (het zogenaamde 'bemonsteringsprotocol') van respectievelijk partij- en vrachtbemonstering.

Er worden drie situaties onderscheiden ingeval van partijbemonstering: bemonstering uit een fysieke mestopslag of -hoop, bemonstering vanaf een transportband bij afvoer uit een stal of bemonstering vanuit de bak van een wiellader, shovel of bulldozer bij de afvoer uit een stal. Voor deze situaties is partijbemonstering mogelijk. De opzet van het bemonsteringsprotocol is dusdanig dat het resulteert in representatieve monsternamen van een partij tot 500 m³ die in één of meerdere vrachten wordt afgevoerd.

Vervolgens is beschreven met welk gereedschap en met hoeveel grepen uit de partij een representatief monster samengesteld wordt. Deze beschrijving is deels

gebaseerd op de bemonstering zoals die in Vlaanderen wordt gedaan (Compendium bemonsterings- en analysemethodes voor mest, bodem en veevoeder, BAM deel 4/01). In tegenstelling tot de Vlaamse situatie, is echter de mogelijkheid van stalbemonstering niet beschreven. De sector acht het niet wenselijk dat een monsternemer zich fysiek in de stal begeeft om een monster samen te stellen vanwege de veterinaire risico's die dat met zich meebrengt. Ten algemene is beschreven dat de ruimtelijke spreiding van de grepen homogeen moet zijn. Dit impliceert dat de partij mest voor de monsternemer volledig toegankelijk moet zijn.

Ook is beschreven hoe het laboratoriummonster op de bedrijfslocatie wordt samengesteld uit de grepen uit de partij mest. Deze handeling voert de monsternemer ter plaatse uit zodat zicht is op zijn werkzaamheden en er geen onduidelijkheid kan zijn over de herkomst van het laboratoriummonster.

Om te voorkomen dat de mineralenconcentratie wijzigt tussen dat moment en het moment van afgifte bij het laboratorium, is beschreven hoe het monster verpakt en getransporteerd moet worden. Het monster krijgt een uniek monsternummer dat beschikbaar is bij de afvoer van de vrachten die uit de partij afkomstig zijn.

Bemonsteren van vrachten kan, indien sprake is van binnenlands transport, bij het laden van de vracht of bij het lossen van de vracht. Bemonstering gedurende het laden kan door grepen te nemen uit de wiellader, shovel of bulldozer of door grepen te nemen van de dwarsband waarmee de vracht wordt gevuld. Het minimum aantal grepen sluit aan bij de aantallen zoals die zijn voorgeschreven bij partijbemonstering. Bemonsteren bij het lossen vindt plaats uit de fysieke mestopslag of -hoop die resulteert bij het lossen. Hoewel betreffende technische mogelijkheden per heden nog niet uitontwikkeld, is voorzien in een de mogelijkheid om deze handelingen geautomatiseerd uit te voeren, omdat verwacht wordt dat monsters in de toekomst niet altijd meer handmatig hoeven te worden genomen. Op het moment dat de sector hiertoe stappen zal ondernemen, wordt bezien welke prestatiekenmerken voor deze apparatuur noodzakelijk zijn.

In hoofdstuk 7 is beschreven welke informatie de verschillende personen of organisaties moeten registreren en doorgeven aan anderen. Bij partijbemonstering is het nummer van de melding aan RVO.nl het centrale nummer waar alle informatie op terug te voeren is. Bij vrachtbemonstering vindt geen melding vooraf plaats.

Hoofdstuk 8 schrijft voor dat iedere onafhankelijke monsternemende organisatie moet beschikken over een strategie voor bemonstering, waarin de uitvoeringsdetails beschreven staan. De RvA beoordeelt of dit voldoende uitgeschreven is. De RvA roept de organisaties die in potentie onafhankelijke bemonstering willen gaan uitvoeren op om gezamenlijk een strategie uit te werken.

In hoofdstuk 9 staan de randvoorwaarden voor kwaliteitsborging, bestaande uit eerste-, tweede- en derdelijnscontroles. De eerste en tweedelijnscontroles worden door de onafhankelijke monsternemende organisatie zelf uitgevoerd.

In deze paragraaf is tevens beschreven welke controles nodig zijn om de onpartijdigheid van de monsternemer (de persoon) te borgen.

De derdelijnscontroles behelzen inbreng van derden en bestaat uit harmonisatieoverleg en ringonderzoek. Harmonisatieoverleg zal in de eerste periode frequenter worden georganiseerd dan de voorgeschreven frequentie van 2-jaarlijks. In het harmonisatieoverleg kunnen casussen ter bespreking worden ingebracht door de onafhankelijke monsternemende organisaties. De agenda wordt in overleg met het ministerie van Economische Zaken samengesteld.

Artikel I, onderdeel O: wijzigingen Bijlage H

Als gevolg van het systeem van onafhankelijke bemonstering, heeft ook bijlage H aanpassing. Met de gegeven opsomming wordt voor de mestlaboratoria duidelijk welke informatie zij in het analyserapport moeten vastleggen en aan RVO.nl verstrekken.

In deze opsommingen worden zowel de term 'laboratoriumnummer' als 'onderzoeksnummer' gebruikt. De mestlaboratoria mogen met de huidige laboratoriumnummers werken, mits de organisatie bij inspectie direct en zonder vertraging het interne monsternummer kan koppelen aan het laboratoriumnummer. Dit proces moet ter plekke inzichtelijk zijn.

Er zijn twee elementen toegevoegd bij de rapportage aan RVO.nl. De elementen 'analysedatum' en 'onderzoeksnummer' worden nu reeds door de labs aangeleverd. Voor de duidelijkheid wordt deze praktijk hier geüniformeerd.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,